

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول و دوم)

۱۹ اسفند ماه ۱۳۶۲ - ۲۰ ذیحجه ۱۳۶۲

شماره سال ۲۱۵

قیمت اشتراک { سالانه : ۱۰۰ ریال
داغله : ۷۵ ریال } تک شماره : دو ریال

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۱۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ هـ (۲۱ ذیحجه ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) شور و تصویب لایحه تأسیس ۲۱ پاداش سرا
- ۳) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز سه شنبه ۲۰ اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (بنشی) قرائت نمودند

کفیل وزارت معارف و بالاخره باقیمت عالی لایحه مزبور موافقت اینک راپورت آنرا بهرمن مجلس مقدس برساند .

رئیس - مذاکره در کلیات است . آقای مهمل
مهمل - فوق العاده جای خوشوقتی است که این لایحه يك بار دیگر طرح شد . در مجلس و برای اشخاصی که میخواهند روی این لایحه و روی تعلیمات عمومی صحبتی بدارند فرصتی بکف آید . بنده از يك نظر میخواستم جلب توجه وزارت معارف و اینکست که تعلیمات عمومی اجباری با تعلیمات عمومی يك فرقی دارد که ما نمی توانیم قبل از آنکه تعلیمات بان يك بسط کامل پیدا کنند يك باره قدم برای اجباری بودن آن برداریم و هر قدر

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؛ (اظهاری نشد)
صورت مجلس تصویب شد .

۲- شور و تصویب لایحه تأسیس ۲۱ پاداش سرا
رئیس - خیر از کمیسیون معارف راجع بتأسیس چند باب دانش سرا - خیر کمیسیون معارف مقصد است طبع و توزیع هم شده است بنابراین قرائتش لازم نیست (صحیح است) خیر کمیسیون بوجه را در این خصوص قرائت می کنیم :

خبر کمیسیون

کمیسیون بوجه لایحه نمره ۴۵۶۱۵ وزارت معارف راجع به تأسیس چندین باب دانش سرا را با حضور آقای

این مذاکرات مشروح هفتاد و یکمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون و اثره) ۱۳۵۲

دايره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : علوی سبزواری - معالجی - از باب کیخسرو - وکیل - یونس آقا و غالب زاده - کورس - و دولت

در وسط و توسعه آن کولاهای بکنیم آن اجباری شدن آنها بتأخیر خواهد افتاد سایر مال دیگر هم بیکباره نتوانسته اند تعلیمات را اجباری کنند بقدری تعلیمات در ممالکشان وسط و توسعه پیدا کرد تا این فرصت بود برایشان پیدا شد که آنرا اجباری بکنند اگر بخواهیم باین وسایله که وزارت معارف حالا شروع کرده است با اقدام تعلیمات عمومی اجباری را شروع بکنیم فرصت فوق العاده زیادی خواهیم خواست تا این منظور خودمان را عملی بکنیم نه اینکه نظر بنده اقتصاد از این طرز عمل باشد خبر این برای اساس کار واجب و لازم است ولی بنده بخواهم عرض کنم که در ضمن اینکه ما مقدمات تعلیمات اجباری عمومی را باین وسایل متعدد فراهم بکنیم یعنی دانش سراها تهیه بکنیم معلم ها تهیه بکنیم کتب متعدد و اساسی فراهم بکنیم ضمناً با بقیه وسائل تعدیم معارف و تعلیم عمومی را هم از همین حالا شروع کنیم . اگر دولت تصور بکند که وسط و توسعه مواد و تعلیم عمومی مثل طهران یا مثل یکی از مدارس که داریم در تمام ممالکت بخواند شروع کند این اندازه و اینقدر خرج دارد این درست نیست و بنظر بنده يك اشتباهی است که مثلاً حساب بکنند که در فلان مدرسه طهران یا الاقدر مخارج چند شاگرد را بیرون بدهند پس اگر ما محصلین خودمان را و تمام اطفال را که قابل و لایق هستند که تحصیل بکنند و سواد پیدا بکنند اینها را بخواهیم تعلیم بدهیم که سواد پیدا کنند از روی حساب این مبلغ میشود این طور بنظر بنده نیست باین معنی که آن مخارجی را که در فیروز آباد یا در سرستان فارس برای سواد دار کردن آن عده از اطفال رعایا با آن عده از اطفال دهاتی لازم است مخارج آن البته قابل مقایسه با مخارج سواد دار کردن اطفال شهری که در قسمت طهران یا شهر های دیگری میشود نیست و به قیاس بنده در همان تکیه ها و در همان موجود ها و در همان نقاطی که استمداد این کار را دارد میشود با وسایلی مثل روضه خوانها و مثل رمالها و مثل

قدم خوبی است ولی برای کار اساسی و برای اینکه تعلیم عمومی اجباری را يك سالهای خیلی بمدرسی بگذرد خیلی عقب تری اینها را عملی بکنیم و اینجا نه اینکه اینها را حالا بخواهم بگویم برای اینکه همه جزو این لایحه عملی بشود ولی بنده بخواهم به بینم آیا مسامی برای وزارت معارف دارد که همانطور که تمام افراد دو سال نظام وظیفه را انجام میدهند و این خدمت را هم عهده دار هستند آنها را هم که بخواهند عتقه سرشان بگذارند موظف باشند دو سال خدمت معلمی کرده باشند و وقتی که جواز دو سال معلمی شان را ارائه دادند آنوقت می توانند اینکار را بکنند . اینها چون پیشوایان ما هستند علمای ما هستند حقیقه روحانیون ما هستند باینی این وظیفه خودشان را بخوبی که همیشه پیشوای علم و ادب باشند انجام داده باشند و ما بساین وسیله می توانیم دارای يك عده معلم زیادتری باشیم و آنها هم يك وظیفه مقدسی را که ممکن است واقعاً از نظرشان دور مانده باشد که این وظیفه را بخوبی انجام داده باشند انجام بدهند بکنی هم راجع به تربیت دخترهاست نسبت به تربیت پسرها در غالب شهرهایی که تشریف میبرید حتی در طهران هم که ملاحظه میفرمائید این مدارس که در طهران ساخته شده است اختصاص به پسرها دارد در حالی که پسرها از مدرسه که بیرون میآیند اینها باز برای کوشش برای تفریح برای اسفند شالی هوای آزاد برای این طرف و آن طرف رفتن در حقیقت و مسائل بیشتری در دسترس اینها گذاشته شده است ولی دخترهای ما که باید مستقیماً از مدرسه بخانه بیایند و پهلوی مادر زندگی کنند و همینطور از آنجا بروند مدرسه در این عمارات تنگ و تاریک در این فضاهایی که نور آفتاب را نمی بینند باید اگر مدرسه ساخته می شود برای سوان ساخته بشود و اگر توجهی می شود برای تعلیمات سوان مبذول شود مخصوصاً از این نظر که این سوان عهده دار این وظیفه مهم هستند که آنها فردا مردهای آتی ما را بوجود می آورند و تربیت می کنند و برای

ما رجال بهتری باید تهیه کنند پس روی این قسمت میخواهم توجه وزارت معارف را جلب کنم که علاوه بر اینکه وسائل عمومی را دارند فراهم می کنند قبلاً در سدد وسط ترقی تعلیمات ابتدائی عمومی اجباری هم باین طریق که بنده عرض کردم برآیند .
 دکتر سنك (مخبر کمیسیون معارف) - آقا اظهار خوشوقتی فرمودند از آوردن و تقدیم يك چنین لایحه که تصور میکنم همه آقایان خوشوقت باشند کسی نیست و کسی را چه در مجلس و چه در خارج مجلس آن چه را که شنیدم بنده نشان ندارم هیچکس را من ندیدم که این لایحه را ببینند و اظهار خوشوقتی نکنند و خیلی ممنونم که آقا اینجا بهم خودشان اظهار خوشوقتی فرمودند میفرمودند که این تهیه مقدمات تعلیمات عمومی است . بل همینطور است ولی تعلیمات عمومی اجباری يك مقدمائی دارد که خودتان فرمودید یکی از آن مقدمات تهیه و فراهم آوردن معالیمی است که باید بنظر بنده اول آنها را تهیه کرد البته هر چیزی در جای خودش مثلاً تصور بفرمائید اگر برای تهیه تعلیمات اجباری يك مقدماتی لازم داشت من عرض میکنم چندین چیز لازم دارد چندین راه و چندین وسیله لازم دارد تا تعلیمات اجباری عمومی پیشرفت پیدا کند از وسط همه اینها وقتی که فکر بفرمائید مقدم بر همه تهیه معلم است اول معلم است و این لایحه برای این است که دولت هم در سدد است و مسائل را خورده خورده همینطور که فرمودید تدریجی است باید بتدریج بیاورد بوزارتخانه از آنجا لوازم را ترتیب بدهد و بیاورد در مجلس و در مجلس هم شور و شوق برود و در موقع عمل گذاشته شود اما فرمودند راجع باینکه تکلیف و مساجد در آن جاها هست و ممکن است مثل رمالها و فلاکیر ها یا سایر اشخاص آنجا تدریس بکنند نه آقا جان هر مکانی برای مقصودی ساخته شده است تکیه جای تدریس و تعلیم و تعلم نیست تکیه برای يك منظور دیگری است تکیه هر کس ساخته است برای یک منظوری ساخته است که پیش خودش و همه ماها

برای يك منظور مقدسی ساخته شده است بالاخره مسجد هم برای نماز است که ماها معتقد هستیم که باید برویم و در آنجا ها نماز کنیم که از همه چیز برای ما لازم تر و مقدس تر است و همه ما معتقد هستیم که این برای این کار ساخته شده است پس بنا بر این در مسجد و در فکيه نه بشود مدرسه تأسیس کرد مدرسه را دولت درصدد است مدارس متعدده انشاء الله بزودی نمی خواهم آنچه چیزی را که عیان است حاجت به بیان بدانم میگویم در این جا و آقایان تذکر میدهم شاید در دو سال قبل اینجا خدمت آقایان عرض کردم که چه نوعی ترقیات دارد پیش می رود که همه ماها در شرف ترقی و غرق در ترقی هستیم همه ما میدانیم که این ترقیات را که ما در خواهیم حتی نمی دیدیم و امروز در دنیای ایران پیشرفت کرده است و همه متشکریم و همه متشکریم نمی خواهم در این زمینه زیاد چیزی عرض کنم امیدوارم در سایه توجهات اعلیحضرت همایونی تمام آن منویاتی که برای مصالح و برای اصلاح مملکت است همه اصلاح بشود همه عملی بشود و همه وزارتخانه ها منطوری که ملاحظه میفرمائید در صد پیشرفت امور مملکتی هستند ملاحظه بفرمائید می فرمایند از اینکه بابتی تربیت دختران بوضعیت آنها باشد خوب مجلس که نباید این کار را بکنند این کار هائی است که در خارج خود وزارتخانه در صدد است مشغول است و امید وارم شما هم بمقصدتان برسید و به بینید از این که بهتر از اینها خواهد شد.

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرض کنم که اول میخواستم عرض کنم کسی که شکر بالاخره يك نعمتی را لکنند شکر خانی را نکرده است اینجا در بودجه معارف امسال البته همه متشکریم و مجلس و همه مردم برای اینکه پانصد هزار تومان بر بودجه معارف اضافه شده است و این توجه از طرف اعلیحضرت همایونی نسبت بمعارف شده است که همه متشکریم و وقتی که این قسمت را مقایسه کنیم با سایر وزارت ختها می بینیم که يك بهره خوبی بوزارت معارف با وضعی که دارد با آن عمالی که برای کار دارد داده است که بیش از

و جانب می کنند وقتی بخانه می آید از هر جهت و در حقیقت از حیث خانه و زندگانی در رفاه باشد البته در قسمت معارف هم بنده تصور میکنم که اکثریت مردم احتیاجشان بر این باشد که این خانم سواد فارسی خوب داشته باشد بتواند يك روز نامه یا يك كتاب فارسی را بخواند و بفهمد يك حسابی هم بقدر يك جمع و تفریق يك حسابی که بتواند محاسبات خانه و زندگی و نظارت و خرید و فروش را که در خانه میشود یا حساب آن پولی را که شوهرش در خانه مصرف می کند داشته باشد که آن شوهر و آن مرد خانه از این قسمت ها راحت باشد اکثریت مردم احتیاجاتشان باین است که آن زنیکه در خانه شان می آید بتواند خانه را اداره کند دارای این صفات باشد خیاطی خوب بداند آئیزی بداند يك سوادى داشته باشد که بتواند از عهده این کار ها بر آید حساب بداند حفظ الصحه بداند نظافت را بداند و امروز پرگرام مدارس متوسطه نسوان فقط این طور از تربیت است اگر هم در پرگرام يك همچو قسمت هائی موجود است در موقع تربیت و عمل این کار ها دیده نمیشود این را نمی بینیم و اکثر را می بینیم که شکایت دارند هر وقتی که عیالی اختیار می کنند از این طبقه مخصوصاً شکایت دارند از اینکه فاقد این قسمت از معلومات هستند فاقدند از حیث معارف زندگی و امور خانه داری بنده فقط از آقای کفیل وزارت معارف تقاضا داشتم که حالا که این لایحه را پیشنهاد می کنند بمجلس و برای تعلیم و تعلم و تعلیمات يك زحماتی می کنند این نکته را هم در نظر بگیرند که از این بعد تربیتی را که اینها میخواهند نسبت بمحصول و عملات بکنند يك تربیتی باشد که مورد احتیاج عمومی و ضرورت امروز است.

(صحیح است)

کفیل وزارت معارف - (آقای حکمت) آقای طهرانی البته مخالفتی با لایحه نداشتند فقط این جا يك تذکرانی در خصوص پرگرام دادند بنده هم مکرر در اینجا خدمت

آقایان عرض کردم که وزارت معارف هم متذکر نواقصی که در پرگرام هست شده و مشغول تهیه و اصلاح پرگرام است علی الخصوص در خصوص پرگرام مدارس متوسطه ذکور و ادث فرقی ندارد هر دو الآن کمیونتهائی داریم مرکب از اشخاص مجرب آهائی که در قسمت معلمی کار کرده اند و اطلاعاتی دارند مطالباتی کرده اند مشغول هستند و نواقصی را که در نظر هست اصلاح میکنند و امیدواریم در سال تحصیلی آتی پرگرام جدید موافق منظور اصلاح شود البته بنظر آقایان هم خواهد رسید با وجود این حال برای امسال هم بیکار نماندیم بخصوس در قسمت تعلیمات متوسطه نسوان اگر ملاحظه فرموده باشید در جزو اختیار شورای عالی معارف منتشر شده است يك مقداری زیاد از پرگرام مدارس نسوان که می فایده بود حذف شده است و برای آن ها کار های عملی را در نظر گرفته اند از قبیل خیاطی ، برش ، طبخ و مخصوصاً ورزش منظور شده است که نسبتاً امسال هم تخفیفی در پرگرام حاصل میشود ولی بنده اینجا عرض کردم که بهترین پرگرامها را اگر بدست معلم بد و غیر مجرب بدهیم از عهده بر نخواهد آمد و آن مقصودی که دارند حاصل نخواهد شد و بدترین پرگرامها را هم اگر بدست معلم تحصیل کرده ، فاضل ، مجرب بدهیم نتیجه خوب میگیریم و این کار یعنی قسمت تربیت و تهیه معلم که در این لایحه پیشنهاد شده است اگر زودتر بچربان بیفتد آوقت هر پرگرامی تهیه بشود مطابق مقصود و منظور آقایان عملی و انجام میشود.

رئیس - آقای کاشف

کاشف - بنده اولاً خیلی تشکر می کنم از آقای کفیل وزارت معارف که در اندک مدتی يك اصلاحات خوبی کردند و بنده در کلیات این لایحه استفاده می کنم از موضوع برای يك تذکرانی که تصور می کنم اساسی و اصولی است و آقای کفیل معارف را هم چون می دانم کوششان همیشه حاضر است که حقایق را بشنوند و اقدام

بکنند بیک اصلاحاتی البته خود حق میدهم که این عرایض را بکنم البته معلوم است که هر مملکتی يك آرزو و آمال و يك ابدال و يك اصل اساسی که جهت جامعه دارد آن اصل اساسی را که جزیه ملی دارد و بوسیله معارف باید در مملکت ترویج و منتشر بشود مثلاً در يك مملکتی قسمت وطن پرستی را ابدال قرار میدهند يك مملکتی دیانت را غایب آمال خود قرار میدهند يك مملکتی نظام را بالاخره هر مملکتی يك غایب آمالی دارد و بهترین وسیله ترویج و نشر آن غایب آمال را معارف قرار می دهند اساس بعقیده بنده این جاست که وقتی آن غایب آمال معلوم شد آنوقت پرگرام تهیه میشود و روی آن اصل پرگرام که تهیه شد آنوقت معلم تهیه میشود و کتب چون این جا خیلی صحبت در اطراف پرگرام می شود البته يك نواقص زیادی دارد و بنده هم یقین دارم که آقای کفیل معارف اصلاح خواهند فرمود ولی نکته را که می خواستم تذکر بدم این است که قبل از هر چیزی باید يك غایب آمالی را در نظر گرفت بعد پرگرام را روی آن اصلاح و تنظیم کرد تعلیمات ما عجله سه قسمت است ابتدائی و متوسطه و عالی بنده خیلی اهمیت میدهم به ابتدائی و عالی برای اینکه در ابتدائی غرض از مدارس ابتدائی باید این باشد که عموم مردم را از ذکور و اناث فقط يك تعلیمات عمومی بدهند خواندن و نوشتن و حساب کردن - يك معلومات ابتدائی که البته آن هم دوره دارد سه کلاسه و چهار کلاسه و شش کلاسه - یکی هم تعلیمات عالی است که البته مملکت احتیاج دارد بیک معلومات عالی و يك اشخاص علم در این وسط که مدارس متوسطه است این مدارس متوسطه وقتی مفید واقع خواهد شد که حتماً تعقیب بشود و برود در قسمت عالی ولی اگر متوسطه تمام شد و تعقیب نشد هیچ فایده ندارد بلکه بعقیده بنده مضرت است چرا برای اینکه نتیجه اش این می شود که يك اشخاص انکالی و طفیلی تربیت میکنند کار دیگر نمی کنند پس بنا بر این عقیده بنده بر این است

که يك توجه بیشتری در این دو قسمت بشود و در مدارس متوسطه هم البته شرط اعظم مدارس متوسطه این است که بروند بیالانتر و تعقیب کنند والا وقتی که طی نکردند زرفتند که خوب نه بدرد جامعه می خوردند نه بدرد خودشان از نظر اینکه علوم عالی را تعقیب نکرده اند و نمی دانند این نظر بنده بود که اصولاً بنده می خواستم عرض کنم که يك غایب آمالی را باید در نظر بگیرند که البته این اصل خیلی اصل مهمی است و روی آن پرگرام را بنویسند و تنظیم کنند البته پرگرام وقتی تهیه شد معلم و کتاب بعد تهیه بشود اما قسمت دیگری را که میخواستم در این جا عرض کنم این است که در آن لایحه اولی هم عرض کردم که دانش سراهانی را که مخصوص قسمت دختران است باید فر تهیه کنند و مال پسران مقدم باشد و مال دختران بعد از آنکه بنا تهیه شد شروع بشود با از آن موقعی که می خواهند شروع کنند حتماً باید شبانه روزی باشد چون این فلسفه اش با خودش است چون اعزام دختر برای تحصیل از محل به محل دیگر فوق العاده در این مملکت مشکل بلکه محال است برای اینکه دختران کس و کاری دارند در محل حاضر نمیشوند مسافرت کنند بقطر دیگر و رفتن بنقطه دیگر برایشان خیلی مشکل است ولی وقتی که شبانه روزی شد از دهات و قصبات و از شهرها می آیند در مراکزی که دانش سرای دخترانه هست و در آنجا تحصیلاتشان را دنبال می کنند و پس از اینکه در آنجا تحصیلاتشان را تمام کردند بر می گردند به محل خودشان ولی در مدارس ذکور اشکال ندارد و باید روزانه باشد تا تکمیل شود ولی در مورد دانش سراهای انث بنده نظرم این بود که اگر ممکن است از همان ابتدا شبانه روزی درست کنند و شروع بکار کنند و اگر ممکن نیست در هر موقعی که ممکن است از همان موقع شروع کنند که از همان بدو امر شبانه روزی باشد.

مخیر - آقای کاشف يك تذکرانی دادند که البته وزارت معارف هم در صدد اصلاح است اما مدرسه متوسطه

را امیدوارم چرا اهمیت ندادند اینطور بنده بگویم رسید که فرمودند مدرسه متوسطه برای این است که به مدرسه عالی بروند و چون آلهائی که در مدرسه متوسطه هستند کمتر مبرود این است که آن اهمیت ندارد من عرض میکنم اگر مدرسه متوسطه باشد اصلاً مدرسه عالی وجود نخواهد داشت مدرسه متوسطه برای این است که مدرسه عالی وجود داشته باشد و اگر يك عده نتوانستند با نشد بروند هیچ تقصیر کسی نیست آقا استدعا میکنم که به مدرسه متوسطه هم همان قدر اهمیت بدهند بلکه بیشتر اهمیت بدهند تا به مدرسه عالی و بعد فرمودند از اینکه يك توجهائی داشته باشند برای تربیت دختران و تربیت نسوان تمام اینها قدری جن حاصل خواهد شد امیدوارم حضرت عالی هم که راضی هستید راضی تر خواهید شد.

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایانی که بفرود در شور مواد موافقت دارند قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده اول - دولت مکلف است از اول فروردین ماه ۱۳۱۳ تا مدت پنجسال بیست و پنج باب دانش سرای مقدماتی و يك باب دانش سرای عالی دخترانه در طهران و در ولایات بشرح ذیل تاسیس نماید و دانش سرای عالی پسرانه را که بر طبق قانون مصوب ۱۳۰۸ تاسیس شده است تکمیل نماید.

در سال ۱۳۱۳ تکمیل دانش سرای عالی پسرانه در طهران و تاسیس پنج باب دانش سرای مقدماتی در طهران و در ولایات در سال ۱۳۱۴ تاسیس يك دانش سرای عالی دخترانه در طهران و پنج باب دانش سرای مقدماتی در طهران و در ولایات از سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۸ سالی پنج باب دانش سرای مقدماتی در ولایات.

تبصره - از این بعد مدرسه ابتدائی دبستان و معلم آن آموزگار: مدرسه متوسطه دبستان و معلم آن دبیر مدرسه صنعتی هنرستان و معلم آن هنرآموز هر شعبه از مدارس

عالیه (فوق کولت) دانشکده و مجموع شعب عالی (اوپر ریسته) دانشکاه و معلم مدارس عالی استاد نامیده خواهد شد
رئیس - آقای دیا

طباطبائی دیا - بنده با تمام این مواد لایحه موافقم و حقیقه این لایحه از جمله لوازمی است که خیلی قابل تمجید است و میتوان گفت مقدمه تعلیمات اجباری عمومی است البته تحصیلات اجباری وقتی در مملکت قبل اجرا است که معلم داشته باشیم اگر معلم نداشته باشیم فایده است و البته يك اعتبار کافی میخواهد هم عده معلم می خواهد در صورتی که اگر معلم کافی داشته باشیم آوقت باید تعلیمات اجباری باشد و این تاسیس دارالمعلمین و دارالمعلمات اول وسیله این کار است که معلم تهیه کند برای این مملکت و خیلی خوبست ولی این جا يك نظری بنده داشتم اولاً راجع بطرز تنظیم این ماده است که میشود دولت مکلف است از اول فروردین ماه ۱۳۱۳ تا مدت پنجسال بیست و پنج باب دانش سرای مقدماتی الی آخر معلوم است که این اصطلاح يك اصطلاح تازه است و سابقه ندارد دارالمعلمین و دارالمعلمات سابقه این مسئله است حالا که دانش سرا میشود این ترتیب را در قانون ذکر کردن بنده عقیده ندارم و این صحیح نیست یعنی مناسب نیست دانش سرا که يك مقدمه نداشته در اصطلاح قانونی که ما این جا فعلاً دانش سرا بنویسیم و عقیده بنده این است که ماده اول را اینطور که بنده پیشنهاد کردم بنویسید ماده اول - بعد از تصویب این قانون دارالمعلمین عالی دانش سرای عالی پسرانه و دارالمعلمات دانش سرای عالی دخترانه، مدرسه ابتدائی دبستان و معلم آن آموزگار، مدرسه متوسطه دبستان معلم آن دبیر مدرسه صنعتی هنرستان معلم آن هنرآموز هر شعبه از مدارس عالی دانشکده و مجموع شعب عالی دانشکاه و معلم مدارس عالی استاد نامیده خواهد شد. این يك ماده اول مستقل میشود که این اصطلاحات را تعیین میکند بدم سایر مواد را میتوانستند این يك عرض بنده بود راجع بطرز تنظیم ماده که از نظر

قانون نویسی و ترقیب این بهتر است هیچ عیبی هم ندارد - عرض دیگر بنده راجع بولایات بود که این جا در ماده اول نوشته اند و بطور مطلق است و معلوم نیست در کجا در کدام محل وزارت معارف خیال دارد که این دانش سرا ها را تشکیل بدهد اگر فعلاً در نظر گرفته اند و تصمیمی دارند که هر گاه در قانون بنویسند و ذکر کنند بهتر است که ولایات عبارت است از آذربایجان، خراسان، کرمان فارس و اینها اگر ذکر میشد خیلی بهتر بود و بعد هم اسباب زحمت و اشکال نبود و تقاضا هم میکنم که در قانون قبلاً معین شود چون بهتر است و رفع اشکال و زحمت میکند.

کفیل وزارت معارف - آقای دبا در اساس لایحه نظری نداشتند فقط در شکلش بود و بنظر بنده اگر شروع در شور واد این لایحه بشود بهتر است و در همه جای این لایحه هم اشاره شده است که مقصود از دانش سرا چه چیز است و با تضافه اساس این لایحه هم مربوط بنهیه معلم است و سابق بر این هم دارالمعلمین و دارالمعلمات اطلاق میشد بیک مؤسسه که برای نهیه معلم بود و دانش سرانم عیناً همان است چیز دیگری نیست و نباید برای این الفاظ ما بیک ماده مخصوصی وضع کنیم و محتاج نیست و همان بصورت تبصره نوشته شود بهتر است

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - بنده تصور نمیکنم راجع باصل و اساس لایحه کسی مخالف باشد همه آقایان البته منتهی آرزو و آمالشان این بود که بیک همچو لایحه از طرف وزارت معارف پیشنهاد بشود عرض کنم فقط چیزی که بنده میخواستم عرض کنم قسمت تبصره ماده اول بود که در این لایحه کنجانده شده است بنده البته حق بخوردم نمیدهم که در این قسمت دخالت کنم و نظرم حتماً در این قسمت صائب باشد زیرا نه منحصراً این فن هستم و نه اینکه موقعیت بنده به بنده اجازه میدهد که وارد در این مباحثه بشوم ولی بنده میخواهم عرض کنم که همین کلمه استاد که اینجا نوشته شده است بیک طبقه مخصوصی اطلاق شود اگر

سبزی فروش هم میکنند استاد و شما میخواهید همه مردم مملکت بیک بقال هم بگویند استاد بآن معلم بزرگ دانشمند هم بگویند استاد؟ این چیز غریبی میشود!! بنده شأن آن معلم را نمی دانم و استقفا میکنم از آقای کفیل وزارت معارف که لااقل این را اصلاح کنند در این تبصره که نوشته اند - خوب اسم مدرسه را دبیرستان و معلم آرا دبیر و اینها گذارده اند اینها خوب میگوئیم در این لایحه محل لزوم نیست البته بک وقت لزوم پیدا میکند در این حرفی نیست و آنوقت برای بک جمله بک لایحه نباید بک قسمتی از وقت مجلس صرف شود و بحث و مذاکره شود که تمام را ببندازیم در گمراهی که نغمند مقصود چیست و یعنی چه؟ استاد بچیز دیگر در این مملکت گفته میشود دبیر بچیز دیگر گفته میشود پس بنده تصور میکنم که این بک چیز فوق العاده مشکلی است و بر مشکلات میافزاید و هیچ هم مورد احتیاج عموم نیست و نمیدانم که از چه نقطه نظری لایحه اولی را مرتد کردند و حالا باین طریق آورده اند نمیدانم برای چه بوده است؟

کفیل وزارت معارف - درموقتی که این اصلاحات را بنده پیشنهاد کردم بیشتر و در درجه اول احتیاج باین الفاظ داشتم زیرا که در نتیجه تأسیسات جدید معارفی که تقریباً چهل سال از عمرش میگذرد بحکم احتیاج مجبور شده ایم از برای وضع این اصلاحات الان ما وقتی که میگوئیم مدرسه در زحمت می افتیم که مقصود چیست مدرسه قدیم است مدرسه متوسطه است مدرسه عالی است مدرسه ابتدائی است چه چیز است؟ وقتی که بنا باشد بک مؤسسه ادوار تکامل خودش را طی کرد بحکم اجبار محتاج بیک رشته اصلاحات جدیدی است که بآن تکلم بشود و رفع احتیاج کند و بعد هم بفهماند وزارت معارف هم همینطور کرده است ما امروز محتاج هستیم که بک تفکیکی بین این مؤسسات قائل بشویم مقصود این نبود که از زبان عربی بالفات عربی الاصل احتراز کنیم - خیر هیچوجه برای اینکه این لغتی را که ما حالا صحبت

میکنیم و تکلم میکنیم فارسی است فعلاً فارسی شده است و در فصاحت فرخی و در غزلیات سعدی هم استعمال شده است و هیچوقت نمیشود گفت که اینها فارسی نیست برای اینکه هیچوقت هم مملکت ایران و زبان فارسی از اینها بر نیاز نخواهد برد و همیشه استفاده خواهد کرد و چه بسیار لغاتی است که فارسی است و عربی از آن استفاده کرده اند و استعمال میکنند که یکی از آنها همین لغت استاد است که اصل و ریشه اش فارسی است بعد هم عربی استفاده کرده آنرا گرفته و استعمال میکنند چرا؟ برای اینکه اغلب فضلاء و دانشمندان که در این فزون اسلامی حامل علم و ادب بوده اند اینها ایرانی بوده اند این مسئله بخصوص ثابت و مسلم است و آنوقت این فضلاء و دانشمندان استاد بوده اند و این لفظ را ما حالا برای همین ها گذارده ایم که استاد بجای پروفیسور باشد که امروز در مدارس عالی اروپا استعمال میکنند بنا بر این چه عیبی دارد که ما بک لغت فارسی الاصل را که خودمان داشته ایم و بزرگان ما هم در کتب شان استعمال کرده اند ما هم آنرا احیاء کنیم و در مؤسسات جدید خودمان معمول کنیم.

رئیس - آقایانیکه با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند. (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده دوم: ماده دوم - دانش سرانهای مذکور در ماده فوق شبانه روزی و مجانی خواهند بود لیکن تا زمانیکه بنای کافی برای آنها ساخته نشده است وزارت معارف ممکن است آنها را موقتاً بصورت مدارس روزانه تأسیس نماید و ادی الاقتضاء بشاگردان آنها بر طبق مقرراتی خاص خرج تحصیل بدهد.

رئیس - آقای هزار جریبی - بنده مقصودم این است که اینجا نوشته است مدرسه شبانه روزی است بنده مدرسه شبانه روزی را برای مرکز هیچ لازم نمیدانم میخواستم خدمت آقای کفیل وزارت معارف بطور تذکر عرض کنم که مدرسه شبانه روزی در طهران

برای اطفال لازم تر است و مخصوصاً این نظر بیشتر برای اطفال ولایات است (صحیح است) که اینجا می آیند و من هم عرض نمی کنم که مجانی باشد که بگویند ما بودجه نداریم خیر مجانی هم باشد (صحیح است) پول هم بگیرند مردم هم میدهند (صحیح است) آنوقت يك مدرسه از سنه ۱۳۱۳ سالی یکباب تأسیس کنند برای اطفال که از ولایات هم خواهند آمد پول هم از شان بگیرند شبانه روزی هم باشد چون اطفال ولایات خیلی هستند نه میتوانند در آنجا تحصیل کنند و نه میتوانند در آنجا بمانند بعد که پدر و مادرشان دیدند مدرسه شبانه روزی هست آنها را میفرستند که درس بخوانند و خیالشان راحت باشد و این بهترین کارها است و الا بنده نظر دیگری ندارم. (صحیح است)

مخبر - مقصود آقای هزار جریبی بسیار مقدس است و همه هم تصدیق دارند و مقصود شان این است که مدرسه شبانه روزی باشد برای محصلینی که از خارج می آیند تأسیس شود مخصوصاً چند روز قبل هم با آقای کفیل صحبت میداشتیم میفرمودند که در سدد هستیم و انشاء الله کوشش میکنیم که برای سنه آتی این مدرسه را هم تأسیس کنند.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر ملک زاده - موافقم

رئیس - پیشنهادی از آقای کاشف رسیده است قرائت می شود:

اینجناب الحاق عبارت (دانش سراهای پسرانه) و حذف کلمه (آنها) را در ماده دوم بعد از جمله (لیکن تا زمانی که بنای کافی برای) پیشنهاد می نماید.

کاشف - عرض بنده از این پیشنهادی که عرض کردم همان توضیحی بود که در کلیات عرض کردم. نسبت به دخترها بود که مدارس آنها حتماً شبانه روزی باشد (دانش سراهای دخترانه) این بود که این جمله را پیشنهاد کردم که اضافه شود که این نظر فقط در دانش سراهای پسرانه باشد و اینکه اینجا بطور مطلق برای تمام دانش

سراها نوشته شده است توضیح شود اما در این که همین طور عمل خواهند فرمود و قول میدهند بنده ممکن است مسترد بدارم.

مخبر - عرض کنم که این منظور آقای موقمی عملی خواهد شد کاشف - مقصود بنده را آقای مخبر ملتفت نشدند که دانش سراها تکمیل بشود و تقابل بالای آن زده شود که این دانش سرا دخترانه است یا پسرانه است.

کاشف - بنده پس گفتم آقای

رئیس - رأی میگیریم بماده دوم آنگاه اینکه موافقت دارند قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد ماده سوم:

ماده سوم - دولت مکلف است تا ده سال اعتباری سالیانه که از پانصد هزار ریال کمتر نباشد در بودجه مملکتی برای بنای دانش سراها منظور نموده همه ساله به صرف مزبور برساند

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - این جا می نویسد دولت مکلف است تا ده سال ولی این معلوم نشده است که سال اول آن از کدام سال است و بنده عقیده ام این است که بنویسند و معلوم کنند اگر از سال ۱۳۱۴ خیال دارند که این کار را بکنند که بنویسند از ۱۳۱۴ می خواهند بکنند باز باید بنویسند یعنی این طور باشد که بنویسند دولت مکلف است از سال ۱۳۱۴ تا ده سال دیگر اعتبار سالیانه الی آخر و الا اول ده سال معلوم نیست سه سال دیگر هم ممکن است بگویند از حالا ببعد است و این مجمل است باید معین باشد که تاریخ شروع از چه وقت است.

رئیس - پیشنهادی از آقای دیبا رسیده است:

بنده پیشنهاد می نمایم ماده سوم بترتیب ذیل اصلاح شود:

دولت مکلف است از سال ۱۳۱۳ تا ده سال دیگر اعتباری سالیانه الی آخر.

طباطبائی دیبا - بنده توضیحش را عرض کردم عقیده بنده این است که این ترتیب بهتر است.

کفیل وزارت معارف - متناقضی ندارد با قانون ولی معذک بنده قبول میکنم برای اینکه تصریح بشود.

رئیس - آقای مخبر عقیده شان چیست؟

مخبر - بنده هم موافقت دارم

رئیس - آقایانی که با ماده سوم موافقت دارند با اصلاح پیشنهادی آقای دیبا قیام فرمایند

(اگر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم:

ماده چهارم - دانش سرا های عالی برای دبیرستانها و دانش سرا های مقدماتی معلم و معلمه تربیت مینماید. شرط اصلی ورود باین مدارس عالی داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سرا های مقدماتی با تصدیق متوسطه کامل می باشد. دوره تحصیلات آنها کمتر از سه سال بوده دیپلم ختم تحصیلات آنها علاوه بر مزایای اختصاصی معادل با لیانس و دارای تمام امتیازات قانونی آن خواهد بود

تبصره - فراغ تحصیلات مدارس عالی خارج که در رشته معلمی تحصیل نموده و کمتر از دیپلم لیانس نداشته باشند از مزایای این قانون نسبت بدیوران استفاده خواهند نمود

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - قبل از اینکه جلسه منعقد شود چون بنده در کمیسیون معارف عضویت ندارم چند نفر از آقایانیکه در آنجا عضویت دارند نظر بنده را راجع باین لایحه سؤال کردند به شان عرض کردم از مسائلی که خیر محض است کارهایی است که در راههای معارف میشود مخصوصاً این لایحه که حقیقه اساسی و پایه معارف آتی در روی آن گذاشته میشود زیرا که بخلاف يك قسمت از مذاکراتی که اینجا شد ما معلم از برای تعلیم و تربیت هر دو میخواهیم بنا بر این يك اشخاصی برای معلمی باید انتخاب و تهیه شوند که علاوه بر مراتب علمی که دارا

هستند مراتب اخلاقی را هم دارا باشند این است از برای اینکه مجبوریم تحصیلات را بکفوری توسعه بدهیم چون گفته شد چنگیز را هم دعوت کنیم برای تأسیس در مدارس ولو اینکه دارای مراتب علمی و اخلاقی هم باشد در صورتیکه يك همچو آدمی بعقیده بنده ابدأ صلاحیت معلمی را ندارد بر طبق همین اظهار بود که اینجا خدمت آقای کفیل معارف نوشتم منکه چندین سال است افتخار معلمی در معارف دارم نسبت بوظیفه اخلاقی که دارم بهم خودم راضی نیستم که معلمی که دارای مراتب علمی و اخلاقی نیست برای معلمی انتخاب شود در این جایک تبصره نوشته شده است که بنده خواستم توجه وزارت معارف را جلب کنم این جا تبصره دوم مینویسد: (آوزکاریانی که دارای تصدیقنامه فراغ تحصیل از دانش سرا نیستند چنانچه باخذ تصدیق نامه مذکور نائل شوند با امتحانات علمی و عملی معادل آن بر طبق نظامنامه مخصوص بدهند مشمول این قانون خواهند بود) البته همان سمت معلمی را حائز خواهند شد و وقتی که باخذ تصدیقنامه نائل شدند بیایند و در همان مدارس تحصیل کنند و مثل سایرین تصدیق بگیرند يك قسمت اخیری که اضافه کرده است که با امتحانات علمی و عملی مطابق يك نظامات مقتضی که از طرف معارف نوشته شود آقایان البته فراموش فرموده اند اگر بحافظه شان رجوع نمایند در چندین دوره قبل در این مجلس يك قانونی گذشت راجع به اطباء و يك طبقه اطباء مجاز در این مملکت درست شد و هنوز هم وزارت معارف برطبق اعلانی که چند روز قبل شده بود باینکه دو سال است که از دوره قانونی آن لایحه میگردد باز بگردد می سواد می آیند به وزارت معارف بامید اینکه خودشان را داخل بکنند و جزء اطباء مجاز بکنند حالا آن قانون گذشته است و داخل آن نمی شوم ولی در اینجا وحشت دارم از اینکه يك عده از معلمین مجاز هم مجبور شویم در اینجا درست کنیم الان مناسفانه يك اعتراضی باشد که معارف ما هنوز يك

قدم بلندی بر نداشته است از حیث تعلیم و تربیت از برای این بوده است که دارالمعلمین نداشتیم و مجبور شدند برای این کار بعضی از طلاب و بعضی از اشخاص مطلع را آورده اند و بهت معلمی در مدارس انتخاب کردند همین اشخاص ممکن است که فردا بیایند و داوطلب بشوند و ثابت بکنند و بیک زحمتی برای وزارت معارف تولید شود و عقیده بنده این است که اگر موافقت فرمایند این قسمت اخیر را حذف کنند و خودشان را با یک اشکالی که در آیه اسباب زحمت میشود دچار نکنند

کفیل وزارت معارف - اگرچه این مذاکراتی که

آقای ملک زاده فرمودند راجع به تبصره ماده ۵ است و حالا ماده ۴ مطرح است ولی برای اینکه دو مرتبه این مذاکرات تکرار نشود بنده اجازه میخواهم که عرض کنم آقایانیکه فعلاً دارند معلمی میکنند و در مدارس ابتدائی و متوسطه و عالیّه معلم هستند اینها دو صنف هستند یک عده هستند که حقیقتاً مردمان فاضل دانشمندی هستند که باهمان وسائل قلیلی که در ابتدای عمر و سابق ایام بوده است در این مملکت زحمت کشیده اند و واقعاً ثابت کرده اند که از آن اشخاصی که تحصیلات مرتب کرده اند و دیپلم گرفته اند کمتر نیستند بلکه بهتر هم هستند البته این اشخاص را نباید قدردانی کرده و نگاه داشت اینها ذخایر و بقایای دانشمندان قدیم ایران هستند ما نسبت بانها جز اینکه تشویق کنیم و تقدیر کنیم چاره نداریم ولی متأسفانه یکباره دیگری هم هستند که بنده نمیخواهم آنطوری که آقا فرمودند تعبیر کنم ولی اشخاصی نیستند که بتوانیم آنها را در عرض فضیلت قرار بدهیم چون ملاکی در دست نیست هرکس هم که صبح از خواب بر میخیزد خودش را جامع معقول و منقول میدانند این است که ما در این تبصره این قسمت را قید کردیم و البته آنهایی که مراتب علمیشان معلوم است و مسلم است که باکی از امتحان دادن ندارند یا مکرم میشوند یا موهون

رئیس - آقای افسر

المر - با اینکه آقای کفیل بک قسمتی را در جواب آقا فرمودند ولی چون دو سه مرتبه این صحبت در مجلس شده است و حقیقه موجب تصف است که بک مذاکراتی بشود و بک جماعت کثیری از فضلا که امروز در دارالمعلمین عالی مشغول تدریس هستند و تمام اشخاص مطلع و مستشرقین که به مملکت ما می آیند از آنها قدردانی میکنند و کتابهایی که آنها نوشته اند الان از مدارس لندن خواسته اند و جزو پروگرامشان کرده اند آنوقت این صحبت ها در اینجا بشود آقای ملک زاده موضوع اطیب را بمیان آوردند نباید آن قانون را در اینجا قیاس کرد عرض میکنم در مجلس دوم که این قانون گذشت برای این بود که طیب نداشتیم آنوقت حساب کردم صد و شصت نفر مدعی دیپلم از خارجه بودند و بک اطبای بسیار خوبی هم داشتیم در طهران که اینها هر کدام سی سال چهار سال پنججاه سال طبابت کرده بودند گفتیم چه کنیم خوب سی کرور بیست و پنج کرور مردم طیب لازم دارند آمدیم گفتیم آنهایی هم که هشت سال ده سال طبابت کرده اند حق داشته باشند و این قانون را گذرانیم حالا آن قانون بد استعمال شد هی مردم دیگر آمدند دوا فروشها آمدند و با بک وضعیت مخصوص تصدیق نامه ها و اجازه نامه ها درست کردند در صورتیکه مقصود قانون گذار این نبود ولی امروز دیگر اینطور نیست آنوقت که ملاحظه فرمودید برای این بود که امتحان در کار نبود ولی این موضوع امتحان را بعد از اینکه تجدید نظر کردم گذاشتم حالا اگر این ماده هم این طور بود که هر کس دو سال سه سال معلمی کرده است مشمول شود حرف شما صحیح بود و این اشکال آقای دکتر وارد بود ولی اینطور نیست نوشته است معادل آن امتحان بدهد الان هم معلمینی که در اینجا هستند در یکجائی در بک مرکزی بیایند و با اشخاصی که از خارج دیپلم گرفته اند امتحان بدهند حالا ممکن است این شخص ندارد فلان کوه در سیهلا

با بک دره در پرو یا در شبلی آیا تنک است یا چطور است ولی بالاخره آن معلوماتی که امروزه مملکت ما به آن محتاج است کاملاً دارا هستند اینها اشخاصی هستند که با سرمایه خودشان کار کرده و زحمت کشیده اند و تحصیل نشده اند و صدمات فوق العاده کشیده اند کتابها دارند تألیفات دارند تصنیفات دارند ما عوض این که آنها را تشویق و تمجید کنیم نباید این قدر موهون اسم آنها را ببریم همین هائی که قدیمی هستند که امتحان بدهند آنوقت ملاحظه فرمائید که چقدر زیر دست هستند و دارای چه پایه از معلومات هستند ما بجز همین قبیل اشخاص دیگر آقدر معلمین نداریم ملاحظه فرمودید با همین قانون طبابت پررروز آقای داور فرمودند که ما در مملکت هشتصد و چهل نفر طیب داریم خوب وقتی که هشتصد و چهل نفر طیب داریم چه بکنیم غیر از اینکه که همان طیب مجازها را پیدا کنیم بالاخره همانطور که فرمودند خوب تشخیص فلان مرض را نمی توانند بدهند ولی بالاخره آبله کوبی که میتوانند بکنند و ترتیب حفظ الصحه برای مردم بدهند در هر حال وجود شان به از عدم است بقا بر این آقای دکتر ملک زاده که همیشه در قسمت فضل و کمال کوشش می کنند بنظر بنده از شدت دلنگنی که پیدا کرده بودند از اطبای بیسواد کم کم سرایت دادند باشخاص فضل و باسواد

رئیس - آقایانی که با ماده چهارم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود ماده ۵ - دانش سرا های مقدماتی برای دبستانها آموزگار تربیت می نماید. شرط اصلی ورود باین مدارس تحصیلات سه ساله اول متوسطه و دوره تحصیلات آنها دو سال و شهادتنامه فراغ از تحصیلات آنها علاوه بر مزایای اختصاصی دارای تمام امتیازات قانونی تصدیق متوسطه کامل خواهد بود.

تبصره ۱ - هر يك از دانش سرا های مقدماتی يك دبستان یا يك دبیرستان ضمیمه خواهد داشت که شاگردان سال دوم در آنجا تمرین و مهارت نمایند.

تبصره ۲ - آموزگاران که دارای تصدیقنامه فراغ تحصیل از دانش سرا نیستند چنانچه باخذ تصدیقنامه مذکور نایل شوند با امتحانات علمی و عملی معادل آن بر طبق نظامنامه مخصوص بدهد مشمول این قانون خواهند بود.

رئیس - آقای دیبا

دیبا - این جا ظاهر آیک اشکبای شده است در تبصره يك آقای کفیل معارف را هم متذکر شدم مینویسد: هر يك از دانش سرا های مقدماتی يك دبستان یا يك دبیرستان ضمیمه خواهد داشت که شاگردان سال دوم در آنجا تمرین و مهارت نمایند. در صورتیکه دانش سرای عالی را فرمودند يك دبیرستان خواهد داشت و دانش سرا های غیر عالی يك دبستان دارد این است که عبارت این لایحه را بنده لازم به اصلاح دانستم و يك پیشنهادی هم کرده ام که اگر قبول فرمودند اصلاح شود.

کفیل وزارت معارف - این جا يك اشکبای شده است در تبصره اول بعد از کلامه دانش سرا کلامه مقدمه ای نباید داشته باشد. زیرا دبیرستان ضمیمه دانش سرای عالی است باین واسطه قید مقدماتی در تبصره يك ضرورت ندارد و نشی از اشکبای است منظور آقای دیبا هم با این اصلاح حاصل میشود.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - منظور و مقصود ما این نبود که مورد تعبیر در اطراف مذاکراتی که واقعا می گفتند بشود همیشه بدو کلی يك موضوعی که مورد بحث و مطالعه قرار داده میشود و اشاره در او میشود عموماً اکثریت را در نظر میگیرند و قسمت اقلیت با استثناء هیچوقت منظور نیست هیچکس منکر نیست که بک اشخاص فاضل و عالی در این مملکت هستند که در شعبات خودشان دارای مقامات خیلی عالیّه هستند نظیر هم ندارند و متأسفانه

نظیرشان هم شاید زهانه بزحمت بتواند تهیه کند (سجیح است) ولی چون متأسفانه عده این نوع مردم خیلی کم هستند وقتی که بطور عموم گفته شد که فرض بفرمائید در فلان دهات فلان روزه خوان میتواند درس فارسی بدهد در مسجد یا تکیه یا جایی دیگر البته تصدیق میفرمائید که اکثریت این نوع اشخاص هستند که داوطلب هستند از برای تدریس و تعلیماتی را که باید يك معلمی حاضر باشد اینها حاضر نیستند و بنده يك اشکار دیگری هم در این قسمت که عرض کردم دارم و آن این است که همین اشخاص عالی مقام که دارای يك معلوماتی هستند با اینکه اینها دارای يك دیدگاه و تصدیق های معمولی کلاسیک امروزه نیستند. بنده امتحانات اینها را مشکل می بینم امروز حقیقتاً يك اشخاص خیلی عامی در این مملکت هستند که مدرسه متوسطه و عالی ندیده اند ولی فعلاً دارای يك معلومات عالی هستند و دارای مقامات خیلی بلندی هستند که اصلاً مقتضی نیست يك مجلس امتحانی درست کرد و فلان معلم عالی مقامی که امروز در یکی از مدارس تدریس می کند گفت آقا چون درس متوسطه نتوانده ای بیا امتحان بده و بالاخره نه اینکه فقط در ایران این وضعیت بوده است بلکه در اروپا هم همینطور بوده است سابقاً در فرانسه هم همینطور بوده است وقتی که علوم هنوز به طبع پیدا نکرده بود پاستور معروف با وجود اینکه امروز اغلب این شخص را اول مرد دنیا میدانند خدمتانی را که به عالم انسانیت کرده است همه کس میدانند و بشر امروزه بهره مند میشود این شخص رتبه و مقام دکتری داشت بنا بر این بنده خواستم در ضمن عرایضم آن سوء تفاهمی را که آقای افسر کردند رفع شود البته آن بزرگواران استغنا هستند و مقصود آنها نیستند.

رئیس - نظر آقای دیبا را که آقای کفیل نامین و قبول کردند و آن کلمه (مقدمتی هم) ضمناً حذف شده و آقای مخبر هم قبول کردند. (مخبر - بل) آقایانی که با ماده پنجم موافقت فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود

ماده ششم - رؤسا و اساتید دانش سراهای عالی باید علاوه بر شرایط مقرر در فقرات يك و سه و چهار ماده دوم قانون استخدام کشوری کمتر از سی سال نداشته و بدرجه دکتری رسیده باشند لیکن برای رؤسا دانش سراهای مقدماتی حداقل سن ۲۵ سال و حد اقل درجه علمی داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سراهای عالی یا دبیران لیسانس خواهد بود

تبصره - مادامی که وزارت معارف بدهد کفایت مستخدمینی که واجد تصدیق های علمی مذکور در این ماده باشند در اختیار خود نداشته باشند میتوانند کسانی را که اطلاعات و مقامات علمی آنها را کافی میدانند بریاست و معلومی این مدارس بکار بکنند لیکن انتصاب اینگونه اشخاص به آن مشاغل آنها را مشمول مقررات مواد ۱۱-۱۲-۱۳-۱۴ این قانون نخواهد نمود.

رئیس - آقای روحی

روحی - ظاهراً در ماده اول مورد بحث بوده است که کلمه استاد عربی است بنده خواستم با آقای بنده محترم عرض کنم که استاد فارسی است و آنوقت زبان ایرانی سبطه داشته است در بیشتر از دنیا من جمله زبان عربی هم تحت این استیلاء قرار گرفته است که منجمه از آن استاد است و گناه که جناح شده است و خیلی لغات دیگر بیمازستان که امروز خود اعراب هم مینویسند بنا بر این چون این کلمه فارسی است اعراب که استعمال میکنند بزال استعمال میکنند (یکی از نمایندگان - اصل فارسی آن دال است عرب از همان رو استعمال میکنند) اگر در اینجا هم اساتید نوشته شود بنده حرفی ندارم و الا باید استنادن نوشته شود و بنده پیشنهاد میکنم و خواهش میکنم قبول بفرمائید

مخبر - اولاً خواستم به آقای روحی عرض کنم که اساتید است جمش ولی این را هم باید عرض کنم که ما اساساً برخلاف کلمات عرب که نیستیم ما خواستیم يك

کلماتی را که آهنگش بکوشان قبیل نمیباید و خوبست بجای این کلمات بگذاریم مثلاً پریروز راجع به افلاصحیت بود بنده خودم طرفدار افلابودم برای اینکه همه ما ها در هر جمله از الفاظمان این کلمه است بالاخره اگر ما بخواهیم که خانه خودمان را حفظ کنیم دلیل ندارد که بخانه دیگران صدمه بزنیم حالا هم آقا میفرمایند کلمه استادان بجای اساتید باشد مانعی ندارد هر طور نظر مجلس است

رئیس - اگر نظر مجلس درش اعمال شود لایحه را که ابتقد آقا کفیل معارف شتاب دارند برای يك مدت نامعلومی تاخیر خواهد افتاد

کفیل وزارت معارف - بنده موافقم

مخبر - بنده هم قبول میکنم.

رئیس - آقای روحی و کاشف هر دو این پیشنهاد را کرده بودند این را هم که گفتیم برای این بود که اگر قبیل توجه میشد میرفت بکمسیون و لایحه معطل میشد آقایانیکه با ماده ششم با اصلاحی که شد (تغییر کلمه اساتید به استادان) موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود

ماده هفتم - محصلین دانش سراها باید در موقع ورود به مدرسه نمود کتبی بپردازند که پس از فراغ از تحصیل مدت پنجسال با دریافت مقرری بخدمت معلومی اشتغال ورزند و الا از عهده مخارجی که دولت درباره آنها نموده است برآیند.

رئیس - مخالفی نیست؟ (خیر) آقایانیکه با ماده هفتم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود

ماده هشتم - دیوات مکلف است کسانی را که از دانش سراها فراغ تحصیل میشوند یا رعایت شرایط مقرر در فقرات ۱-۳-۴ ماده دوم قانون استخدام کشوری و ماده هفتم این قانون در سال تحصیل بعد از مدارس با حقوق

بخدمت بگمارد در سال اول خدمت آنها عنوان آزماایش را خواهد داشت چنانچه وزارت معارف آنها را مستمشفل معلومی تشخیص ندهد میتواند سال بعد آنها را از خدمت معلومی معاف نماید.

رئیس - آقایانیکه با ماده هشتم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود

ماده نهم - مدیرها و ناظم ها و معزز های مدارس از بین آموزگاران و دبیرانی که یکسال خدمت کرده باشند انتخاب میشوند ارتقاء و ترفیع آنها مانند معلمین و معلمات است.

رئیس - آقایان موافقین با ماده نهم قیام فرمایند

(اکثر قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم قرائت میشود

ماده دهم - هر يك از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر از حیث حقوق و سابقه خدمت بده درجه تقسیم میشود مدت خدمت در درجه اول و دوم و سوم کمتر از دو سال و در درجه های بعد کمتر از سه سال نخواهد بود ارتقاء از درجه بدرجه دیگر منوط ببلایات و حسن خدمت است که تشخیص آن برطبق نظامنامه مخصوصی خواهد بود و همچنین تأهل در ارتقاء مستخدم از درجه بدرجه دیگر مؤثر است.

رئیس - آقای افشار

افشار - در این ماده نوشته شده است که مدت خدمت در درجه های اول در طرف دو سال یعنی برای ترقی معلمین و اضافه حقوق و فرقیات آنها يك حد اقل قائل شده اند بنظر بنده محض تشویق معلمین بهتر بود که مثل قانون استخدام کشوری برای ارتقاء معلمین نیز يك حد اکثری قائل شده باشند یعنی بعد از یکمدت معینی دیوات به معلمین ارتقاء رتبه بدهد در قانون استخدام شش سال معین شده است بنظر بنده خوب است در اینجا نسبت به معلمین هم اعمال شود.

کفیل وزارت معارف - بنده لازم میدانم يك مطلبی را اینجا عرض کنم که بعدما اشتباه نشود ما نمیتوانیم قانون استخدام معلمین را تطبیق کنیم با قانون استخدام کتوری زیرا ما در بین دفتري و مستخدمین کتوري تفریقات دیگری دارند که مستازم تغییر شکل است یعنی يك منشی را از رتبه چهار برقیه پنج میبریم مدیر شعبه می کنیم در صورتی که معلم و آن اشخاصی که بموجب این قانون آموزگار هستند و معلم مدرسه ابتدائی هستند مستخدم معلم مدرسه ابتدائی خواهند بود و حق تدریس در مدارس متوسطه را ندارند مگر اینکه دارای آن تصدیقنامه های لازمه بشوند بنابر این ده درجه در این جا نوشته شده و بهمین دلیل هم رتبه نوشتم و انتقال از درجه بدرجه تقریباً اضافه حقوق است بنا بر این با این نظر آنها نمیشود موافقت کرد (چون از نمایندگان مذاکرات کافی است)

احتیاج زاده - بنده مخالفم. عبارتی که در این ماده نوشته شده است ابهامی دارد که لازم است اصلاح شود و آن این است که نوشته است: هر يك از مشاغل در گانه آموزگار و دبیر از حیث حقوق و سابقه خدمت بیا درجه تقسیم میشود مدت خدمت درجه اول و دوم و سوم کمتر از دو سال یعنی مجموع مدت خدمت اول در درجه اول و دوم و سوم در صورتیکه منظور این نیست منظور این است که مدت خدمت در هر يك از درجات اول و دوم و سوم کمتر از دو سال نخواهد بود این مقننی است و ضرورت دارد که با اصلاح شود یا از طرف آقای کفیل توضیح داده شود که معلوم شود هر يك از درجات مقصود این است که دو سال باشد مدت خدمت برای هر يك از این درجات.

کفیل وزارت معارف - تذکرشان صحیح است و مقصود این است که در هر يك از درجات دو سال باشد.

پیشنهاد آقای حبیبی

بنده پیشنهاد میکنم بعد از عبارت در ماده اول و دوم و سوم (و چهارم اضافه شود)

چشمپای - ما اگر از برای معلمین رتبی قابل نشویم نباید آنها را از مراتب مستخدمین کتوري کمتر کنیم در قانون استخدام کتوري ماده ۲۳ برای درجه اول و دوم سوم و چهارم دو سال قرار داده است اینجا فقط برای درجه اول و دوم سوم است از چهارم بیلا را سه سال قرار داده است این است که بنده پیشنهاد کردم که چهارم هم ضمیمه شود و دو سال شود.

کفیل وزارت معارف - بنده عرض کردم که این قانون را نباید تطبیق کرد با قانون استخدام کتوري و با حسابی که ما کردیم در قسمت سن این فارغ التحصیل های دانش سراها گمان میکنم همان ۳ درجه اول و دوم و سوم کافی باشد و مناسبتر هم هست باین جهت خواهش میکنم حضرتعالی هم موافقت فرمائید.

چشمپای - استرداد میکنم

پیشنهاد آقای احتشام زاده

پیشنهاد میکنم سطر دوم در ماده دهم بجای درجه دوم نوشته شود هر يك از درجات

احتشام زاده - بنده توضیح دیگری ندارم و همان است که عرض کرد.

کفیل وزارت معارف - اصلاح عبارتی است بنده هم موافقم.

مخبر - بنده هم موافقم.

رئیس - آقایانیکه با ماده دهم با مدلول پیشنهاد آقای احتشام زاده موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم قرائت میشود.
ماده یازدهم - میزان مقرری درجه اول آموزگاران بموجب قانون بودجه هه ساله معین میشود میزان مقرری درجه اول دبیران دوبرابر میزان مذکور خواهد بود - مقرری مدارج دیگر هر يك از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر مساوی خواهد بود با مقرری درجه مادون با اضافه خس آن

نیمه ۱ - رؤساء و اساتید دانش سرا های عالی از حیث درجات و مقررات دیگر مانند سایر کارکنان دانش گاه مشمول قانون چنانکه خواهند بود.

نیمه ۲ - آموزگاران و دبیرانی که از محل اقامت اصلی خود بخارج ارسناده میشوند مادامی که در آن محل باقی هستند ممکن است تا دو عشر مقرری خود را بعنوان مدد معاش اضافه در باقت دارند.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - بنده میخواستم در این جا يك تذکری بدهم به آقای کفیل وزارت معارف راجع بقانون استخدام معلمین برای يك نکته اعم از عالی و متوسطه مدنی بود که يك اصول و ترتیبی در کار نبود گاهی میشد که يك معلم مدرسه ابتدائی با يك معلم سیکل اول متوسطه حقوقش بیش از حقوق معلم مدرسه عالی بود بعد چند سال است که يك اصولی در لایحه بودجه در نظر گرفته اند در ضمن بودجه حقوق معلمین بطور اعانه و اینها يك ترتیبی در نظر گرفته اند بنده يك طبقه را که طبقه فاضل مالک هستند و مالکیت همیشه بوجود اینها محتاج است میخواستم تقاضا کنم (همینطور که چند موضوع را بیانی و بینانه از آن وقتی که ایشان در این کار وارد شده اند طرف توجه قرار داده اند) این موضوع قانون استخدام معلمین را هم اعم از اینکه معلم مدرسه ابتدائی یا غیر ابتدائی باشد مورد توجه قرار دهند چون هیچ شباهتی استخدام معلمین با سایر طبقات ندارد و محتاج يك قانون مخصوصی است يك لایحه تهیه کنند و بیاورند بمجلس که رفع این اشکال هم بشود.

کفیل وزارت معارف - نسبت به معلمین مدارس ابتدائی و متوسطه تا يك درجه خیلی زیادی این قانون مقصود آقا را تأمین میکند نسبت به مدارس عالی و آموزشگاه آنها در قانونی که در دست اقدام است و عنقریب تقدیم مجلس شورای ملی خواهد شد از برای معلمین و اساتیدان مدارس عالی هم پیشنهاد خواهد شد

رئیس - آقای فرشی

فرشی - در این ماده بطوری که در ماده های قبل اساتید بلد به اساتیدان شده است در اینجا هم باید همین طور بشود.

رئیس - همینطور است در تمام مواد هم همینطور اصلاح خواهد شد آقایانیکه با ماده یازدهم موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود.
ماده دوازدهم - وزارت معارف مجاز است که لیسانسهای فنی دانش سرا های عالی را که مشمول قانون استخدام کتوري هستند و نیز اشخاصی را که دارای دیپلم کامل متوسطه یا بالاتر باشند و تا اول فروردین ماه ۱۳۱۳ سه سال در مدارس بشغل معلمی یا ناظمی یا مدیری مشغول بوده اند مشمول مقررات این قانون قرار داده و رتبه آنها را مطابق آخرین حقوق دریانگی تعیین نماید.

رئیس - آقای مجید احمدی

مجتهد احمدی - بنده تصمیم داشتم حقیقه در این لایحه چیزی عرض نکنم علتش هم این بود که این لایحه يك لایحه ایست که عموم ماها سالها آرزو داشتیم که يك همچو لایحه بمجلس بیاید و با موافقت هم کمالاً موافقم و موافقت هم مورد بحث بنده نیست ما وارد در بحث الفاظ شدید و این لایحه را بزحمت انداختیم حالا بنده در آن موضوع هم وارد نمیشوم بنده يك موضوعی را در نظر گرفته ام و استدعا میکنم آقای کفیل وزارت معارف این را در نظر بگیرند در ماده ۱۴ در قسمت اخیرش هست که وزارت معارف مجاز است که لیسانسهای فنی قلمی دانش سرا های عالی را که مشمول قانون استخدام کتوري هستند و نیز اشخاصی را که دارای دیپلم کامل متوسطه یا بالاتر باشند و تا اول فروردین ماه ۱۳۱۳ سه سال در مدارس بشغل معلمی یا ناظمی یا مدیری مشغول بوده اند مشمول مقررات این قانون قرار داده و رتبه آنها را مطابق آخرین حقوق دریانگی تعیین نماید. يك اشخاصی فرض فرمائید از مدارس

متوسطه بیرون آید و بواسطه احتیاجی که وزارت معارف به تمام دانش آنها را آوردند با حقوق صد و پنجاه تومان و در دست توهان کفالت کردند و مشغول نظمی با بهره‌ری با پولی شدند و جملاً آخرین حقوق آنها ماخذ رتبه شان بهرود رتبه هشت و هشت پند هم که با موافقت البته باید هم رتبه اش را زیاد کنند با این قسمت مختلف نسبتیم - سه تقاضا نمود اینک طلبه دیگر ظلم بهرود آنها را که بارها بهرستید اشخاصی میروند و تحصیل می کنند مخصوصاً دولتی که دیده بهرود و می آیند اینجا اینها را مطابق قانون رتبه سه بهرود ولی این آقایان را رتبه هشت بهرود ما همین دارالمعلمین که خودمان داشتیم تا بحال در قانونش هشت که وقتی که این شاگرد از مدرسه بیرون آمد رتبه چهار بار بهرود اما آنکه فرض کنیم از دارالمعلمین بیرون آمده و سه سال نظام پادشاه بوده با او اینطور معامله می کنیم بنده با از زیاد حقوق اینها مختلف نسبتیم ولی یک فکری هم برای آنها بکنید که افلا دشمنی با علم و تحصیل نشود یک آدمی که رتبه است و زحمت کشیده و در خارج تحصیل کرده است یا در اینجا دارالمعلمین را تمام کرده رتبه ۳ ولی آن کسیکه از مدرسه متوسطه بیرون آمده میشود رتبه هشت این تناقض را خواهش می کنم بیک طوری بردارید.

کفیل وزارت معارف - توجیهی را که آقای مؤبد احمدی

فرمودند نسبت به اینکه تهمین بهرود به اشخاصی که میروند در خارج تحصیل می کنند این موضوع مرتفع است اگر خود ایشان در خارج بیرون بیرون در این لایحه در تبصره ماده چهار است که اشخاصی که در قسمت معالی تحصیل نموده و کمتر از دیپلم لیسانس نداشته باشند از مزایای این قانون نسبت به دیگران استفاده خواهند نمود منظور آقای اینجا تا این خواهد شد اما این که فرمودند رتبه هشت و نه اینطور نیست اشخاصی که در مدارس با هستند و حقوق میگیرند دارای حقوق عالی قبلی هستند اگر درجه چهار و پنج هم بشوند خیل کم

هم مشغول است ما هم بوجود اینها احتیاج داریم بنده عرض میکنم با تهمین و امتحان اگر بیک اشخاصی این طوری پیدا شدند که دارای دیپلم نباشند که تمام آن آن جزئیات را تحصیل کرده باشند آنها را هم البته امتحان بکنند و مشغول این قانون فرار بدهند بنده طرفدار آقای دکتر ملک زاده نیستم که طیب بجز درست نکنیم خبر عرض میکنم یک معلومی که واقفاً ایافت دارد و تحصیلاتی کرده است و قابل است او را هم موافقت بفرمایند که مشغول این قانون بهرود.

کفیل وزارت معارف - متأسفانه آقای طهرانی هم بهسابق قانون مراجعه بکرده اند اگر مراجعه کرده بودند این طور بهرودند زیرا که این موضوع مراعات شده بود و همینطور هم هست کسانی که تحصیلات دارند و زحمت کشیده اند ما هم همان رهون اینها نسبتیم و وجود همین فارغ التحصیل های مدارس و دیپلم آن ها را که قیمت و ارزش قانونی بهرودیم شاکریم همین اینها بوده اند بنابراین این پیش بینی در ماده ۵ در تبصره دوم شده است و نظر آقا تا همین شده است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رأیس - آقای شریعت زاده مذاکرات را کافی میدانند

(بل) بفرمایید

شریعت زاده - بنده راجع به ماده دوازده یک نظری دارم اگر آقایان اجازه بفرمایند عرض کنم (بفرمایند) بفرمایند (آقای مؤبد احمدی راجع به ماده دوازده این قانون توضیحاتی دادند که خلاصه آن حاکی بود از اینکه اشخاصی که از مدارس عالی خارج و دیپلم فراغت تحصیل میگیرند و می آیند ممکن است نسبت بآنها بر حسب این قانون بتوان مطابق شرفشان عمل نمود آقای کفیل وزارت معارف با استثناء تبصره ماده ۴ مطلب را مورد اشکال فرض بکردند بنده حالا که مطالبه میکنم می بینم که تبصره ماده ۴ مؤثر در اشکالی که آقای مؤبد احمدی کردند و صحیح هم بود نیست چرا که برای اینکه تبصره

ماده ۴ میبویسد: فارغ التحصیل های مدارس عالی خارج که در رشته معالی تحصیل نموده و کمتر از دیپلم لیسانس نداشته باشند از مزایای این قانون نسبت به دیگران استفاده خواهند نمود و حکم قانونی که در ماده ۱۲ مقرر است این است که وزارت معارف مجاز است که لیسانس های فعلی دانش سراهای عالی را که مشغول قانون بهرودیم کثوری هستند و نیز اشخاصی را که دارای دیپلم کامل متوسطه یا بالاتر باشند و تا اول فروردین ماه ۱۳۱۳ سه سال در مدارس مشغول معالی یا نظمی پادشاهی مشغول بوده اند مشغول مقررات این قانون قرار داده و رتبه آنها را مطابق آخرین حقوق دریافتی تعیین نمایند. در اینجا دو شرط ذکر شده یکی اشتغال معالی تا ۱۳۱۳ یکی هم در تعیین رتبه معالی را حقوقی قرار داده اند بنده عرض میکنم آگاهی که از خارج می آیند حقوق نمیگیرند که رتبه شان از روی آن تعیین شود همچنین اشتغال مشغول معالی نداشته اند که از این قانون استفاده کنند بنابراین این است که تبصره ماده ۴ یک اصل کلی است معنایش این است که اگر هم برای اینها در تبصره ماده چهار تکلیفی مقرر شده باشد بهرود ماده ۱۲ نمی توانست استفاده کنند این است که بنظر بنده کن میکنم آقای کفیل وزارت معارف هم باین مطلب اهمیت بدهند و توجه بفرمایند که اصلاح شود.

کفیل وزارت معارف - اشخاصی که در مدارس عالی خارج در قسمت معالی تحصیل کرده اند آنها را ما قبلاً مقایسه نمیدانیم با کسانی که فرمودند دیپلم متوسطه بوده و سه سال معالی کرده اند اینها بطریق اولی و بدلائل قویه کسانی هستند که از دانش سراهای عالی بیرون می آیند یا دارای تصدیق لیسانس یا تصدیق دکتر هستند برای اینکه فارغ التحصیل های دانش سراهای عالی از همان حقوق که برای آنها منظور شده است استفاده خواهند کرد و تبصره ماده چهار هم این مطلب را که بالا تأمین میکند فارغ التحصیل های دانش سرای عالی حق دیگری ندارند

آنها هم حق دبیری دارند آنها هم که دارای تصدیق دکترا باشند آنها البته از مقام دبیری درجه شان بیشتر و بر طبق قانون جداگانه که برای مدارس عالی و دانش سرا های عالی تهیه شده و تقدیم خواهد شد برای آنها هم پیش بینی شده و در هر صورت جای نگرانی نیست زیرا دولت مخارجی برای آنها کرده است و کمال امیدواری را به این آقایانی که در اروپا تحصیل کرده اند خواهد داشت.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

عزالی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

عزالی - عرض میکنم کفایت مذاکرات را وقتی باید گفت که قضیه حل شده باشد این جا دو اشکال شد که هم قضیه را حل نکرد آقای کفیل وزارت معارف هم آن طوری که دقت فرموده بودند بیان نشان حل نکرد قضیه را بطوری که آقای شریعت زاده هم فرمودند در بصره دو شرط قرار داده شده است یکی سه سال خدمت و یکی دارای دیپلم بودن بصره ماده چهارم يك حکم عمومی است بعد این یکی يك مخصص است که برایش آمده است نسبت بآن حکم اولیه که گفتیم دوتا شرط برایش قرار داده است یکی اینکه تا اول فروردین ۱۳۱۳ سه سال خدمت کرده باشد آنکه رفته است در آنجا و دیپلم گرفته سه سال خدمت را که نکرده است و این شرط را فقد است این تکلیفش چیست و نمیتواند استفاده بکند قانون علیحده هم که هیفره ایند هنوز نیامده است این قانونی که الان مطرح است این نظر را تأمین نمیکند يك اشخاصی که رفته اند و زحمت کشیده اند و برای ما ارفغان های خوبی میآورند ما بابت اینها را تشویقشان کنیم که اگر چنانچه در این موقع آن ها را هم مشمول قرار دهیم خیلی خوب است و اگر مشمول قرار ندهیم عیناً این ماده این مقصود را تأمین نمیکند اشکال آقای مؤید احمدی و آقای شریعت زاده هر دو وارد است و منظورشان تأمین میباشد.

و رتبه شش هم بهش میدهند او یکی که رفته تحصیل را ادامه داده و زحمت کشیده سه سال تحصیل فضل و کمال کرده حالا باید بیاید و خدمت و هشت تومان حقوق بگیرد ولی آنکسکه تحصیل را ول کرده حالا صاحب رتبه میشود و صد و پنجاه تومان حقوق بارتبه شش و هفت بهش خواهید داد ما باید کاری کنیم که محصلین مدارس عالی تشویق بشوند و این قسمت عوض تشویق موجب تأس و حصل میشود باید کاری کنیم که محصلین بیشتر دنبال تحصیلات عالی بروند بنده در این قسمت عرض نمیکم ولی مقصودم تذکر بود و این که دارد در این قانون يك حق کسی نسبت بانها میشود این را شما ترمیم نمائید و البته نظر ندارم که این سه سال شش سال بشود ولی طوری باشد که آنها هم استفاده کنند.

کفیل وزارت معارف - این مطالبی را که نماینده محترم فرمودند مطابق واقع نیست زیرا که بموجب قانون دارالمعلمین عالی اینها که بیرون میآیند یا رتبه چهار قانون استخدام وارد خدمت میشوند و رتبه چهار هم حقوقش ۶۸ تومان است و هیچکس هم نیست که صد تومان حقوق گرفته باشد و آن اشخاصیکه بموجب ماده دوازده استفاده می کنند بحکم تجربه و عمل همان مقدار تعلیمات را در تجربه و کار آموخته اند که این آقایان در مدرسه تحصیل کرده اند بنابر این هیچگونه حق کسی نسبت بانها نشده است.

رئیس - آقای جشیدی

جشیدی - متأسفانه آقای کفیل وزارت معارف متوجه عرض بنده نشدند بنده مثال زدم که مسئله درست روشن شود عرض کنم دو نفر در سنه ۱۲۹۰ از مدرسه متوسطه کامل بیرون آمدند یکی از آنها رفت و تحصیلات خودش را ادامه داد و سه سال در دارالمعلمین عالی تحصیلات کرد او امروز که بیرون میآید و بهش کار خواهد داد خدمت و هشت تومان حقوق بگیرد ولی آن کسی که از مدرسه متوسطه بیرون آمد و رفت متخدم شد نظام شد معلم شد

یامدر شد باو يك حقوق زیادی هم بموجب کفایت یعنی صد و پنجاه تومان میدهند و رتبه اش مطابق این قانون هفت و هشت خواهد شد ولی او که رفته است و تحصیلات کرده است و امروز بیرون آمده تازه رتبه چهار بهش میدهند با خدمت و هشت تومان حقوق حالا من مقصودم این نیست که بانها این حقوق و رتبه داده نشود بلکه مقصودم تذکر است که نسبت بانها هم يك تشویقی بشود و استرداد میکنم پیشنهاد خودم را.

رئیس - پیشنهاد آقای احتشام زاده

پیشنهاد میکنم در اول سطر سوم از ماده ۱۲ بجای باشد نوشته شود بوده

رئیس - بفرمائید

احتشام زاده - يك اشخاصی اشتغال بشغل معلمی یا مدبری یا ناظمی برای سه سال بنده استعمال کردم از آقای کفیل وزارت معارف فرمودند متحصراً مربوط است به دبیران های متوسطه و ارتباطی به لیسانس های دانش سرا های فعلی ندارد ولی عبارت طوری نوشته شده است که این قید اشتغال بمعنی بهر دو اطلاق می شود یعنی لیسانس های فعلی که تا اول فروردین ۱۳۱۳ سه سال معلمی کرده و همچنین دبیران های متوسطه که تا اول فروردین ۱۳۱۳ سه سال خدمت کرده باشند در صورتی که مقصودشان این نیست که این قید مربوط باشد بهر دو این است که بنده آن کلمه باشد را تبدیل کردم به بوده که این معنی و مطلب را تأمین کند یعنی این قید منحصر شود به دبیران های متوسطه و ارتباطی به لیسانس ها نداشته باشد.

کفیل وزارت معارف - برای اینکه تأکید شود بنده

قبول میکنم

رئیس - آقای اعتبار پیشنهادی کرده اند

پیشنهاد آقای اعتبار

پیشنهاد میکنم ماده ۱۲ از این قانون حذف شود.

رئیس - بفرمائید

اعتبار - عرض کنم یکی از موضوعاتی که بنده در این چند دوره که افتخار عضویت داشتم همیشه مورد بحث بوده و همیشه از وزارت معارف و وزرای معارف وقت تقاضا میشده این بوده است که قانون استخدام معلمین را بیاورند بمجلس ولی مناسقاته تا امروز که این لایحه را دیدیم نیاورده اند لیکن در این قانون که مقدمه اش را میخوانیم می بینیم که لایحه ایست برای تربیت معلم ولی از ماده دوازده شروع کرده و قانون استخدام معلمین را گنجانده بنظر بنده مطالعه کافی هم نشده است زیرا ما یک قوانین دیگری داریم و گذرانده ایم برای محصلین اروپا و آن کسانی که در اروپا بقتن تعلیم و تربیت اشتغال دارند و زحمت کشیده اند و منتظر هستیم که بیایند و دولت هم انتظار دارد از وجود آنها استفاده کند و در اینجا رعایت آن قوانین استخفای شده است و یک موادی برای وضعیت فعلی عده تهیه شده است و بهتر این بود که این قانون تفکیک می شد تا ماده دوازده هم منظوری که مقدمه لایحه نشان می دهد این قانون را برای تربیت معلم تشخیص بدهیم . از ماده دوازده یک لایحه دیگر برای قانون استخدام معلمین تهیه شود و البته اگر این کار را بسکنیم یک قانون جامعی می شود برای معلمین و استخدام معلمین و اشکالاتی که الآن گفته شد و سایر آقایان دیگر هم توجه فرمودند و تذکر دادند اینها هم وارد است و صحیح است و بالاخره اگر دقت و مطالعه کامل شود می بینیم که این اشکالات همه وارد است و از آنطرف هم وقت مجلس گذشته و آقایان هم می خواهند تشریف ببرند بنده خیال میکنم از ماده دوازده بیحد لایحه را آقای کفیل معارف هم موافقت فرمایند جزه قانون استخدام و علیحده باشد و از اینجا حذف بشود تا ماده دوازده را مجلس تمام کرده از ماده ۱۲ آنطرف را آقای کفیل معارف مسترد فرمایند و یک قانون استخدامی برای معلمین تهیه شود ما هم مطالبات بیشتری میکنیم و تذکرات بیشتری داده میشود و سایر مواد قوانین دیگر

را هم رعایت می کنیم و یک قانونی که رعایت تمام نکات اطرافش شده باشد از مجلس میگردد و مخصوصاً بنده خواستم اینجا استفاده کنم که در ماده ۱۳ این قانون میگوید معلمین میتوانند بخدمت اداری پذیرفته شوند و این نص غرض است شما این مزایا را فائل میشوید برای یک نفری که معلم بشود یعنی برود و زحمت بیشتری بکشد البته وقت یک معلم بیشتر صرف میشود یا یک مستخدم اداری از طرف دیگر میآید و عکس آنرا میگوئید و میگوئید معلمینی که این همه ما برایش زحمت می کنیم و مبلغ زیادی برای او قرار میدهم که باین خدمت اشتغال ورزد میتواند آنها در سورنی که لازم باشد بخدمت اداری بپذیریم خوب آنوقت میشود مثل مستخدم اداری و البته وقتی که اینطور شد لازم است که آن تشریفات اداری را پیموده باشد و آن زحمت اولیه را کشیده باشد یعنی رتبه (۱) را گرفته باشد رتبه (۲) را گرفته باشد و بالاخره تمام آن تشریفات درباره او بعمل آمده باشد آن تصویبنامه ها و سایر چیزها تا وقتی که بتوانیم او را از این کار معلمی برداریم ما این زحمت و مراحل را برای این کفتم طی نکنند که معلم باشد و در این خدمت باقی بماند نه اینکه مستخدم اداری باشد باین جهت بنده عقیده دارم که از ماده دوازده یک قانون علیحده بکنیم و بحث و مطالعه بیشتری در آن بشود تا یک قانون جامعی راجع باین موضوع از مجلس بگذرد.

کفیل وزارت معارف - تکرانی که آقای اعتبار دارند مورد ندارد بدلیل اینکه تا آن اندازه که ممکن بوده است دقت شده است در این لایحه و با تمام قوانینی که راجع با استخدام معلم و سایر قسمت ها نوشته شده مقابله شده است و بنا بر این جای هیچگونه تکرانی نخواهد بود ولی یک قانونی است که تکلیف این کار و معلمین دانش سراها را معین می کند و اگر چنانچه برای آنها حقوقی و امتیازاتی قائل نشویم با این زحمتی که فن معلمی دارد حاضر برای خدمت معلمی نمی شوند و داوطلب

برای دانش سراها پیدا نمیشود باید حقوق قانونی بیشتری برای آنها ملحوظ شود تا بیایند برای این کار و بنده عقیده ام این است حالا که صرف وقت فرموده اند موافقت فرمایند که این قانون زودتر تمام شود تا ما بتوانیم مشغول اجرای پروگرام مدارس و کار های مان بشویم.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای اعتبار را ...
طباطبائی دیا - ماده باید رأی بگیریم .
رئیس - چرا ؟
دیا - اجازه میفرمائید
رئیس - راجع بنظامنامه نظری دارید بفرمائید
طباطبائی دیا - در پیشنهاداتی که برای حذف میشود رأی گرفته نمیشود فقط باینماده رأی میگیرند . اگر تصویب شد معلوم میشود که مجلس مخالف با حذف است و اگر تصویب نشد معلوم است که موافق نیست
رئیس - ممکن است بطور ضمنی دانست که پیشنهاد مورد توجه است یا نه ولی حکم کلی آنست که بدو قابل توجه شد آنوقت کیسیون مربوطه مطلب را بانووجهی بیشتر مورد دقت قرار دهد و یک بار دیگر بمجلس عرضه دارد اگر ما بخواهیم بطور آزمایش و در ضمن رأی بماده اینمنظور را بفهمیم این تشریفات این دقت ها و مطالبات از این پیشنهاد بخصوص سلب میشود و بنظر اینجانب مرجع است حکم کلی پیشنهادات را نسبت باین مورد هم در نظر گرفته بشود و عدم توجه آن رأی بگیریم تا حقی از پیشنهاد کنند و پیشنهاد از بین نرود (صحیح است) آ - آقایانیکه با پیشنهاد آقای اعتبار موافقت دارند قیام فرمایند (عده قلیل قیام نمودند) قابل توجه نشد پیشنهادی از آقای دکتر ملک زاده رسیده است فرات می شود .
پیشنهاد دکتر ملک زاده
 پیشنهاد میکنم - الهائی که محصلین در مدارس عالی

تحصیل میکنند جزو سنوات خدمت آنها محسوب شود .
دکتر ملکزاده - عرض کنم راجع باین ماده مذاکراتی که مابین نمایندگان محترم آقای کفیل وزارت معارف شد بنده عقیده ام این است هر یک از آقایان بیاناتی که فرمودند بیاناتشان متکی بیک ادله و براهین قابل توجهی بود و البته همه انتظار دارند که یک ارایح استخدای از طرف دولت راجع بمعلمین بمجلس بیاید و پایه آن مواد بیشتر در روی امتیاز قضی و مراتب معلومات معلمین باشد بنده سعی کردم که یک وجه حل در این وسط پیدا کردم چون آقایان عقیدشان این بود که ظلم میشود اگر این ماده را اینطوری که نوشته شده است تصویب کنیم نسبت بمعلمینی که در اروپا و در مدارس عالی اروپا مشغول تحصیل هستند و البته این هم بر منطقی است بر اینکه بکفر آدم که تحصیلات متوسطه اش را تمام کرده است بر طبق این ماده میتواند همان استفاده را بکند که یک آدمی سه سال آمده است در دارالمعلمین عالی اینجا تحصیل کرده است و بعد رفته است در اروپا و تحصیلات خودش را در مدارس عالی تمام کرده مثل خیلی از محصلین که همینطور شروع کرده اند در اینصورت اینها با یک دیبلمه متوسطه در یک مرتبه و مقام باشند؟! بنا بر این همینطور که شخص تحصیلات متوسطه را تمام کرده است و آمده است وارد خدمت شده است این سنوات جزو خدمت او محسوب میشود محصلینی هم که در مدارس عالی مشغول تحصیل هستند سنوات تحصیل آنها هم جزو خدمت آنها محسوب بشود که بتواند از ابتراء استفاده کنند .
 بعضی از نمایندگان - مسترد دارید
دکتر ملکزاده - چون اشکالات مالی بنظر آقای کفیل میرسد از اینجهت مسترد میکنم .
پیشنهاد آقای دشتی
 بنده پیشنهاد میکنم جمله ورقیه آنها الی آخر حذف شود و بجای آن این جمله اضافه شود : ورقیه آنها مطابق

اولین رتبه فارغ التحصیل های دانش سراهای عالی تعیین خواهد شد.

دشتمی - عرض کنم آقای پور سرریب يك تذکری به بنده دادند که آقای جشیدی هم که در این موضوع پیشنهاد کردند و بنده تعجب میکنم که چرا پیشنهاد ایشان قابل توجه نشد عرض کنم يك قسمت اشخاصی هستند که کفترت شده اند مثلاً با صد و پنجاه تومان صد و هفتاد تومان آنوقت اگر آخرین حقوقشان مدرک رتبه شان بود و اینها رتبه شش و هفت میشوند در صورتیکه سایرین که از فارغ التحصیل های دانش سراهای عالی هستند و می آیند رتبه شان کمتر از اینها میشود بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که رتبه آنها یعنی اشخاصیکه فارغ التحصیل مدارس متوسطه هستند و سه سال هم معلمی کرده اند این ها آن رتبه درجه اول کاپرا که از مدارس دارالمعلمین بیرون آمده اند داشته باشند.

کفیل وزارت معارف - پیشنهاد آقای دثقی دو اشکال دارد که گمان نمیکنم برای وزارت معارف مصلحت باشد یکی اینکه حقوق اینها را که میگویند مطابق با رتبه چهار باشد این اشخاص کسانی هستند که هفت سال و هشت سال و ده سال خدمت کرده اند و حالا يك حقوقی دارند ما نمی توانیم کسی را از حقوقی حاصل شده محروم کنیم باضافه اینها اشخاص لایقی هستند آن اشخاصیکه سه سال خدمت کرده اند اگر بصورت و اسامی آنها مراجعه کنیم ملاحظه میفرمائید که چهار پنج نفر بیشتر نیستند در صورتیکه عده زیادی هستند که شش هفت سال خدمت کرده اند و از طریق این اشخاصیکه سه سال معلمی کرده اند مزیت دارند با اشخاصیکه الان از مدرسه دارالمعلمین بیرون می آیند زیرا عمل کرده اند و رزیده شده اند آن کسانی که امروز می آیند و تجربه ندارند یا آن کسی که تازه وارد میشود و حالا بعنوان آزمایش يك سال هم از برای آزمایش آنها قرار داده ایم نمیتوانیم مطلقاً کنیم با اینها و البته بهتر این است که موافقت بفرمائید

زیرا این چیزهایی که ما نوشته ایم از روی مراجعه با ساسی اشخاص است که مشغول کار هستند نه اینکه يك فرمایشیه باشد بنا بر این نگرانی در بین نیست.

دشتمی - با اینکه تولید اشکال میکند مشغول میکنم. **رئیس** - آقایانی که با ماده دوازدهم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده سیزدهم قرائت میشود.

ماده ۱۳ - از میان دبیران ممکن است اشخاصی را بخدمات اداری انتقال داد مشروط بر اینکه این امر با تمهیداتی که قبلاً سپرده اند مخالفت نداشته باشد و رتبه آنها بر طبق آخرین حقوق در باقی تعیین میشود.

رئیس - آقای طهرانچی **طهرانچی** - عرضی که بنده داشتم آقای اعتبار در ضمن ماده دوازدهم بیان فرمودند در اینجا نقض غرض میشود بنده تصور میکنم که آقای کفیل معارف فرمودند که ما باید به همین درجات عالی بدهیم و وقتی که مقررات قانون استخدام کشوری را در باره آنها اجرا نمی کنیم برای این است که آنها زحمتشان بیشتر است در حین عمل هم البته نباید این اشخاص با اشخاص کشوری فرق داشته باشند آنوقت در این ماده سیزدهم میگوید پس از تهی لازم پنج سال خدمتش برود در استخدام دولتی و ادارات آنها بنده باز چندان در رفتن آنها مخالف نیستم ولی نه با همان حقوقی که دریافت میکنند زیرا ما حقوقی بیشتر میدهم برای اینکه معلمی کنند و این که بیشتر داده می شود و درجه زودتر داده می شود برای این است که این زحمت و این کار را دارند برای این است که این سمت را دارند اما اگر بنا باشد بروند در ادارات دولتی اینها استفاده کنند و يك ظلمی میشود بآن اشخاصی که در ادارات هستند و اینها هم بالاخره تثبیت می کنند و میروند در ادارات دولتی و وزارت معارف در زحمت می افتد از آنطرف هم مساعدی زیادی معلم نخواهیم داشت که اینها بروند مستخدم ادارات بشوند بنا بر این بنده این ماده

را اصلاً با نظریات خود آقای کفیل مخالف می دانم و تصور میکنم اگر بنا باشد قبول نشود که با همین حقوق معلمی بروند مستخدم کشوری بشوند بهتر است و با همان حقوق کشوری باشد و ما آن مزایایی را که برای معلمین در اینجا قائل شده ایم استثناء بشود که استفاده نکنند عیبی ندارد.

کفیل وزارت معارف - این اشخاصی که از این مدارس بیرون می آیند اولاً مکلف هستند که پنج سال خدمت معلمی بکنند بعد از پنج سال شخصی خواهد شد که شش سال تحصیل ابتدائی کرده است و پنج سال هم تحصیل مطابق دستور خاصی که در دانش سرای عالی یا مقدماتی کرده است گرچه مربوط است این به دبیران و دبیران کسانی هستند که لیسانس هستند از دانش سرای عالی از دانش سرای عالی آن کسی که بیرون می آید کسی است که پانزده سال تحصیل کرده است و البته پنج سال هم خدمت معلمی کرده است و این استحقاق دارد که از وجود او استفاده بکنند آقایان نمایندگان مخصوصاً آقایان نمایندگان ولایات که به بنده مراجعه میکنند در خصوص نمایندگان معارف صحبت میکنند و میدانند که تا چه اندازه محتاج هستیم با اشخاص لایق در خدمات اداری و متاسفانه نداریم همه اینها کار معلمی نیست کار مفتشی هست کار ناظمی هست کار مدیری هست کار نمایندگی معارف هست تمام اینها خدمات فنی معارف است خدمات فنی کیکی است و ما نداریم و نباید هم از خارج اشخاصی بیآوریم و بالاخره کسانی که پنج سال ده سال تحصیل کرده اند و بعد هم يك مدتی در خدمت معلمی بوده اند و برای ما کار کرده اند آنها را بخدمت اداری ببریم چه مانعی دارد و موجب حسن جریان امور میشود خصوصاً اینکه نوشته شده است ممکن است بعضی هر کس را لایق دانست انتقال میدهد و اگر نبود وزارت معارف انتقال نمیدهد.

رئیس - آقای دیبا **طباطبائی دیبا** - بنده عقیده ام این است این آخرین

حقوقی که در ماده سابق هم ذکر شده است و این يك اشتباهی میشود و آن راجع با آخرین حقوق است مقصود از آخرین حقوق حقوق استخدامی است نه حقوق کنتراتی. حقوق کنتراتی نباید حساب بشود زیرا بکنفر الآن غلط یا صحیح يك حقوق کنتراتی برایش معین کرده اند کنترات کرده اند این آخرین حقوق او هیچوقت در استخدام ملحوظ نمیشود این نظر بنده بود که لازم بود کاملاً توضیح بدهند که مقصود از آخرین حقوق حقوق استخدامی است با آخرین حقوق کنتراتی. یکی هم از میان دبیران ممکن است اشخاصی را بخدمات اداری منتقل نمود گمان میکنم بهتر این است که نوشته شود خدمات دولتی چون ممکن است بکنفر پیدا شود که لیاقت داشته باشد خدمات دولتی را انجام دهد البته باید آنها را به خدمات دولتی انتقال دهند و فقط اینجا منحصر کردن بخدمات اداری بنده چینی برایش قائل نیستم

کفیل وزارت معارف - اشخاصی که بعد از هشت سال دیگر از این مدارس بیرون می آیند و خدمت نظام وظیفه شان را انجام میدهند بعد حاضر میدوند برای خدمت اداری موضوعی نیست که مورد نگرانی آقایان نمایندگان محترم باشد زیرا بالاخره این ها مدتها کار میکنند و این نگرانی که هست که کنتراتی انتقال داده شود مقصود این نیست برای این که نوشته است دیر و مقصود کسی است که از دانش سرای عالی بیرون می آید (کافی است)

رئیس - پیشنهاد آقای مجد شیانی پیشنهاد میکنم ماده ۱۴ این طور اصلاح شود : وزارت معارف مجاز است از میان دبیران اشخاصی را بخدمات اداری انتقال بدهد مشروط بر این که الخ **رئیس** - بفرمائید **مجد شیانی** - مقصود این است که لفظ ممکن است در اصطلاح قانونی معنی ندارد اگر اجازه بفرمائید اینطور اصلاح شود بهتر است مجاز است نوشته شود البته بهتر است. **رئیس** - آقایانی که پیشنهاد آقای مجد شیانی را ...

مجد ضیالی - مسترد میکنم

رئیس - آقای افسر پیشنهاد کرده اند

پیشنهاد میکنم موقه بخدمات اداری انتقال داده شود تا محل شایسته او پیدا شود

رئیس - بفرمائید

افسر - تمام فرض هائیکه آقایان فرمودند يك فرض را فراموش فرمودند و آن این است که از دارالمعلمین عالی يك جماعتی خارج شدند و بعد که خواستند کار بدهند در مدارس کار نداشتند وزارت معارف هم اینها را لازم دانست که در ادارات استخدام کنند یعنی موقه کار بکنند تا محل پیدا شود و در قانون اگر پیش بینی این قسمت نشود ممکن است همانطوری که فرمودند اگر بگوئیم یکی بخدمات اداری بپرند آن انتظاراتی که از دارالمعلمین عالی و این زحمات داریم حاصل نشود و از دست برود اگر بگوئیم که هیچ کاری بهشان ندهند که نمیشود ممکن است که از بودجه ملکی يك اعتباری برای این قسمت معین بکنند که نداشته باشند که اینها امسال بکار ببرند ولی اینها هم که تقصیر ندارند که بیکار بمانند در این صورت ممکن است بکارهای اداری موقه بکارند تا وقتی که کار پیدا شد محل پیداشد اینها اولی و احق باشند برای انتصاب بان کارها مقصود بنده تذکر بود قبول میفرمایند بفرمایند بفرمایند هم هیچ زیرا ممکن است شاگردانی از این مدارس بیرون بیایند ولی محل و کار نداشته باشند و اگر منحصر کنیم باین قسمت اسباب زحمت باشد.

مخیر - اینها منظر آقای افسر را کاملاً تأمین کرده

است و استدعا میکنم که استرداد بفرمایند

افسر - استرداد میکنم.

رئیس - پیشنهادی آقای اعتبار کرده اند.

پیشنهاد میکنم در اول ماده ۱۳ اضافه شود از میان دبیران دیپلومه.

اعتبار - عرض کنم که در تبصره ماده (۱) مینویسد مدرسه متوسطه دبیرستان معلم آن دبیر یعنی بهداز تصویب

این قانون معلم مدرسه متوسطه را دبیر مینامیم این را میخواهم عرض کنم که در مدارس متوسطه ولایات باشند اشخاصی که قضا و قدر با نبودن اشخاص آنها را دبیر کرده و معلم مدرسه متوسطه شده است باین جهت صرف نظر از اینکه تولید زحماتی برای وزارت معارف میکند بودجه معارف هم سنگین مینماید و این اساساً باینست يك قانونی داشته باشد با معلمینی که تحصیل کرده اند و زحمت کشیده اند و آنوقت در مدرسه متوسطه تدریس می کنند و در واقع دیپلومه هستند بنده برای اینکه این زحمت باین اشخاص تحصیل کرده وارد نیاید لازم میدانم که اینجا اضافه شود که از میان دبیران دیپلومه این کار را میتوانست بکنند يك نکته دیگری هم صحبت شد که بنده لازم میدانم توضیح بکنم و آن راجع بکفالت است چون گفته شد اینجا که آخرین حقوق از بلفی شروع میشود که کفالت شده است و آن حقوق را مناط قرار می دهند آقای کفیل محترم معارف توجه بفرمایند که مستخدمین کفالتی هیچک از مزایای قانون استخدام را ندارند و آن حقوق و عواضی را که چه از حیث تقاعد و سایر قسمت ها دولت برای مستخدمین رسمیش قائل است نمی بردازند باین جهت از يك طرفی هم که وزارت معارف منطقتش این است که ما این قانون را میآوریم برای این که معلم نداریم بنده منقسم که راه را باز فرمایند که بتوانند اشخاصی که با آخرین حقوق با يك مبلغ های زیادی کفالت میشوند استخدام میشوند آنها را با استخدام اداری بیاورید این در نتیجه ممکن است بکنند را برای معلمی و منظور حقیقی تعلیم و تربیت استخدام کنند کفالت کنند و بعد هم همه شان را بتدریج مستخدم رسمی بکنیم ولی این کلمه را بنده لازم میدانم.

کفیل وزارت معارف - این قسمت پیشنهاد آقای اعتبار هست برای این که دبیر مقصود کسی است که لیسانس است یا فارغ التحصیل متوسطه باشد بنابراین این اشکالی ندارد و نظریه آقایان تأمین شده است معذک بخوانند تعقیب کنند مانعی ندارد

بعضی از نمایندگان - رأی رأی

اعتبار - خود آقای کفیل اگر قبول بفرمایند رای لازم نیست

کفیل معارف - بنده نه مخالف هستم نه موافق

اعتبار - اگر منظور همان لیسانسها و دیپلومههاست که قبول بفرمایند.

کفیل معارف - بنده بنظر مجلس واگذار میکنم.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای اعتبار را قبول توجه میدادند قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند) قابل

توجه نند. آقای ناصری پیشنهادی کرده اند پیشنهاد میکنم عبارت ذیل بماده ۱۳ اضافه شود:

اشخاصیکه بطریق فوق تحصیل رتبه مینمایند انتقال آنها بوزارتخانههای دیگر با تنزیل دورتبه ممکن خواهد بود رئیس - بفرمائید

ناصری - بنده خواستم بوزارت معارف کمی کرده باشم (خدمت نمایندگان) فهمد وزارت معارف تهیه معلوم است بنده موافق هستم از راهی که ممکن است اضافه حقوق دورتبه و امتیازات دیگری بمعلمین و اشخاصی که خدمت معلمی میکنند و خدمت خودشان را این قرار داده اند داده شود ولی اگر بنا باشد اینها استفاده بکنند برای رفتن بجایهای دیگر این تقاضی غرض است ما معلم میخواهیم تهیه کنیم این اشخاص اگر بخواهند باین طریق تحصیل رتبه بکنند مانعی ندارد ولی اگر چنانچه بخواهند منتقل شوند به اداره صنعت یا جای دیگر دلیل ندارد که باهمان رتبه باشد دورتبه تنزیل رتبه داده شود آنوقت برود (جمعی از نمایندگان - صحیح است)

رئیس - آقای میرزائی

میرزائی - در این قانون دولت مجبور نیست برای قبول این قسمت اگر صلاح دانست موافقت میکند با انتقال دادن به خدمت دیگر و الا اجازه نمیدهد که برود جای دیگر.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای ناصری را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه است. آقای پورسرتیپ پیشنهادی داده اند پیشنهاد میکنم در سطر دوم بعد از کلمه مخالفت نداشته

باشد بارعایت ماده (۷) این قانون نوشته شود.

پورسرتیپ - بنده میخواستم آقای کفیل معارف توجه بفرمایند اینجا مینویسد: (از میان دبیران ممکن است

اشخاص را بخدمات اداری انتقال داد مشروط بر اینکه این امر با تمهیداتی که قبلاً سپرده اند مخالفت نداشته

باشد) بنده خواستم توضیح بفرمایند که اولاً چه تمهیداتی است و اگر تمهیداتشان چیزهایی است که در ماده (۷)

است که اینها ملزم هستند چند سال آنجا حتماً خدمت بکنند پس نوشته شود با رعایت ماده (۷) و اگر غیر از

این است که توضیح بفرمایند.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای پورسرتیپ را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (چند نفری قیام نمودند)

قابل توجه شد آقایانیکه با ماده ۱۳ موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده چهارده

قرائت میشود ماده ۱۴ - مواد و فصول ذیل از قانون استخدام

کشوری در مورد آموزگاران و دبیران مجری خواهد بود مواد ۷-۸-۹-۱۹-۲۸ و فصل دوم

رئیس - آقایانیکه با ماده چهارده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پانزده

قرائت میشود ماده ۱۵ - آموزگاران و دبیران میتوانند باینجا

سال عمر و هر قدر سابقه خدمت تقاضای تقاعد نمایند دولت نیز میتواند با واجد بودن شرط مذکور و حداقل

بیست سال خدمت آنان را بتقاعد سازد ما بقی شرایط تقاعد آموزگاران و دبیران بر طبق فصل چهارم قانون

استخدام کشوری با رعایت اصلاحاتی که در آن بعمل آمده خواهد بود باستثناء جزء (د) از ماده واحده اصلاحیه ماده ۴۳ قانون مذکور

رئیس - آقایانیکه با ماده پانزده موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده شانزده قرائت میشود

ماده ۱۶ - از تاریخ تصویب اینقانون کلیه قوانین و موادیکه با مدلول آن مغایرت دارد در باره آوزکاران و دبیران بی تأثیر است

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیال میکنم که اینماده زائد است برای اینکه وقتی که يك قانونی وضع میشود که مغایر قانون قبلی است در حقیقت نسخ قانون قبلی است دیگر این ضرورت ندارد که نوشته شود اگر مخالف با مدلول قانون قبلی باشد این خودش معنایش این است که نسخ قانون سابق است.

رئیس - آقایانی که با ماده شانزده موافق هستند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود

ماده ۱۷ - وزارت معارف برای اجرای این قانون نظامنامه مخصوص تدوین و پس از تصویب که پس از تصویب معارف مجلس شورای ملی به موقع اجرا میگذازد.

رئیس - موافقین با ماده ۱۷ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات ثنوی است. آقای مهمل

مهمل - بنده زیاد طول نمی‌دهم که فرست از تک برود (در این موقع چند نفر از آقایان بیرون می‌رفتند)

رئیس - آقایان در نظر داشته باشند که این قانون رأی با ورقه است

مهمل - در کلیات اول که بنده صحبت کردم يك امیرانی در اطراف صحبت‌های بنده شد که ناچارم دو مرتبه خدمت آقایان عرض کنم و وقت آقایان را بکیرم آقایان اولاً مجلس شورای ملی برای بحث کردن و صحبت داشتن است و برای تدوین و نهی افکاری است که يك و واحد است و شأن قانون گذارها که بیعتشان از فنلا و آزادی.

تحریم افکار سیاسی را بکنیم که دیگر کسی جرأت نمیکند دو کلمه حرف بزند

مخبر - اجازه میفرمایید

نمایندهگان - کافی است کافی است

رئیس - بنده باقایی خبر اجازه ندادم برای این که منافقانه تولید نشود ولی گمان هم نمیکند در عبارات مخبر کلیات زننده بود و ما اهتمام زیاد داریم بحریث افکار و در اینجا بهیچوجه خدشه وارد نمیشود (صحیح است) و تا آخرین نقطه آزادی افکار را حمایت میکنیم (صحیح است)

مخبر فرهنگند - اجازه میفرمایید

نمایندهگان - کافی است

رئیس - ایشان نوشته اند که يك مطلبی را میخواهند تذکر بدهند

نمایندهگان - بفرمایند

مخبر فرهنگند - بنده تصور نمیکردم که مجلس تا حالا طول بکشد و من يك موضوعاتی را یاد داشت کرده بودم ولی چون مجلس طول کشیده است و حقیقه آقایان خسته شده اند این است که مختصر میکنم. اولاً پایه اصلاح هر مملکتی روی معارفش است و بدیهی است که مملکت ما هم در درجه اول احتیاج به امنیت داشت و بعد بایستی در سلسله آن امنیت معارفمان را بسط بدهیم آن امنیت هم البته حاصل شده است و حالا موقعی است که بایستی معارف ما بسط پیدا کنند تا آن تشکیلاتی که هست پایه و اساس محکمی پیدا کنند بنده از اقداماتی که اخیراً آقای کفیل محترم شروع کرده اند می‌بینم که يك امیدوار هائی را نشان میدهد که معارف چند سال بود که مطابق سایر ترقیات جلو رفته بود و يك حالت وقفه داشت و حالا اسباب با لوازم نداشته اند با کارگزاران نمیشوایند موضوع دیگری است ولی اقداماتی که آقای کفیل معارف در دست دارند اینها يك نوید هائی میدهد که خیلی زود ممکن است که معارف از عقب رفتگی خودش را برساند بسایر ترقیات مملکت و در قسمت ترقیات مملکت هم احتیاج داریم به تعلیمات اجباری و عمومی ولی بنده عقیده ام این است

هر کاری بایستی از او اثرش محکم باشد و وقتی سهل انگاری شد و پایه را کج گذاشتند تا آخرش کج بیرون بقده عقبه ام این است که پایه مدارس اعم از اینکه در مراکز و شهرها باشد با دردهات بایستی که معالین و تمام اسباب و لوازمش منجدالشکل باشد و اگر بگوییم که در دهات میشود با يك نفر جن گیر یا رمال بزرگ آدم می‌سواد می‌تدریس شود اطفال را تربیت کرد و البته معلوم است آن بچه که تربیت میکنند بدرد مملکت نمیشوود و آن معلوم حکم همان سرباز های قدیم را دارد که هیزم میشکستند باید اساس کار را محکم گرفت تا تدریجی جلو برویم و عرضی که بنده میخواستم در این قسمت بنمایم این بود که آقای کفیل وزارت معارف يك تکلیف مهمی را عهده دارند و آن این است که باید پرگرام و تشکیلات امروزه را يك ترتیب اساسی پیش بدهند باین معنی که الان يك عده زیادی از این مدارس بیرون می‌آیند همه بابك تحصیل‌های منجدالشکل و همه هم منتظرند که برای آنها کار پیدا بکنند و هیچ توجهی نمیشود که بالاخره این مردم باید مثل آزاد داشته باشند باید جمعیت این مملکت را در نظر گرفت بالاخره اینها باید همه از مدرسه که بیرون می‌آیند این مشاغل را هم در نظر بگیرند والا فرض بفرمایید هر سال هزار نفر دو هزار نفر مستخدم درست کردن برای ادارات دولتی هم دولت بزرگ می‌افتد و هم محصول عمرشان را تلف کرده اند و نتیجه هم نگرفته اند و عقیده بنده این است که باید وزارت معارف در تهیه مدارس تجارتمی و صنعتی و اینها باشد علاوه دولت هم احتیاج دارد باین قسمت ها همینطور بههندس حاجت دارد و لازم دارد و عرض کنم چیزهای دیگری که در قسمت های فنی است مخصوصاً اینها را باید تهیه دید که بالاخره باین وضعیتی که فعلاً هست خاتمه داده شود.

نمایندهگان - کافی است

رئیس - آقایانی که با مجموع این قانون موافقت دارند

ورقه سفید خواهند داد

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمد ۱۰۱ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عدد حاضر در موقع اعلام رأی صد و چهار

نفر با اکثریت صد و یک رأی تصویب شد

[۳ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اجازه مبفر مائید جلسه را ختم کنیم (مصحح است)

جلسه آینده سه شنبه ۲۲ اسفند ماه سه ساعت قبل از

ظهر دستور لواطح عدلیه

(مجلس یکساعت و ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تأسیس دانش سراهای مقدماتی و عالی

ماده اول - دولت مکلف است از اول فروردین ماه ۱۳۱۴ تا مدت پنج سال بیست و پنج باب دانش سرای مقدماتی و یک باب دانش سرای عالی دخترانه در طهران و در ولایات بشرح ذیل تأسیس نماید و دانش سرای عالی پسرانه را که بر طبق قانون مصوب ۱۳۰۸ تأسیس شده است تکمیل نماید.

در سال ۱۳۱۴ تکمیل دانش سرای عالی پسرانه در طهران و تأسیس پنج باب دانش سرای مقدماتی در طهران و در ولایات در سال ۱۳۱۵ تأسیس یک دانش سرای عالی دخترانه در طهران و پنج دانش سرای مقدماتی در طهران و در ولایات از سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۸ سالی پنج باب دانش سرای مقدماتی در ولایات.

تبصره - از این بید معمره ابتدائی دبستان و معلم آن آموزگار. مدرسه متوسطه دبیرستان و معلم آن دبیر. معمره صفلی هنرستان و معلم آن هنر آموز. هر شعبه از مدارس عالی (فاکولته) دانشکده و مجموع شعب عالی (انژیورست) دانشکده معلم مدارس عالی استاد نامیده خواهد شد.

ماده دوم - دانش سرای مذکور در ماده فوق شبانه روزی و مجانی خواهند بود لیکن تا زمانیکه بنای کافی برای آنها ساخته نشده است وزارت معارف ممکن است آنها را موقتاً بصورت مدارس روزانه تأسیس نماید و لدى الاقضا بناگردان آنها بر طبق مقرراتی خاص خرج تحصیل بدهد.

ماده سوم - دولت مکلف است از سال ۱۳۱۴ تا ده سال اعتباری سابقه که از پانصد هزار ریال کمتر نباشد در بودجه مملکتی برای بنای دانش سراها منظور نموده ده ساله بصرف مزبور برساند.

ماده چهارم - دانش سرای عالی برای دبیرستانها و دانش سرای مقدماتی معلم و معلم تربیت مینماید. شرط اصلی ورود باین مدارس علیه داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سرای مقدماتی یا تصدیق متوسطه کامل میباشد دوره تحصیلات آنها کمتر از سه سال نبوده و پیام ختم تحصیلات آنها علاوه بر مزایای اختصاصی مملکت با لیسانس و دارای تمام امتیازات قانونی آن خواهد بود.

تبصره - فراغ تحصیلاتی مدارس عالی خارجه که در رشته معلمی تحصیل نموده و کمتر از دایلم لیسانس نداشت باشند از مزایای این قانون نسبت بدیوران استفاده خواهند نمود.

ماده پنجم - دانش سرای مقدماتی برای دبستانها آموزگار تربیت مینماید. شرط اصلی ورود به این مدارس تحصیلات سه ساله اول متوسطه و دوره تحصیلات آنها دوسال و شهادتنامه فراغ از تحصیلات آنها علاوه بر مزایای اختصاصی دارای تمام امتیازات قانونی تصدیق متوسطه کامل خواهد بود.

تبصره ۱ - هر يك از دانش سراها يك دبستان یا يك دبیرستان ضمیمه خواهد داشت که شاگردان سال دوم در آنجا تمرین و مهارت نمایند.

تبصره ۲ - آموزگاران که دارای تحصیلات فراغ تحصیل از دانش سرا نیستند چنانچه باخذ تصدیقنامه مذکور نقل شوند یا امتحانات علمی و عملی مملکتی داشته باشند مشمول این قانون خواهند بود.

ماده ششم - رؤساء و استادان دانش سرای عالی باید علاوه بر شرایط مقرر در فقرات يك و سه و چهار ماده دوم قانون استخدام کشوری کمتر از سی سال نداشته و بدوچه دکتری رسیده باشند لیکن برای رؤساء دانش سرای مقدماتی حد اقل سن ۲۵ سال و حد اقل درجه علمی داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سرای عالی یا دایلم لیسانس خواهد بود.

تبصره - مادامیکه وزارت معارف بعهده کافی مستخدمینی که واجد تصدیقهای علمی مذکور در این ماده باشند در اختیار

آقایان: دکتر سبزی - میرزائی - یاروسا - پناهی - بیات - اسکندری - دکتر قزلایغ - بیات ماکو - نازی کمالی - مؤید احمدی - دبیر سهرابی - معدل - محسن خان فراگوزلو - انصر - حاج محمد رضا بهجانی - امیر تیمور - شریعت زاده - حاج قلامحسین ملک - طالش خان - مصدق جهانشاهی - یامسانی - مخیر فرمند - دکتر قندان - میرزا موسی خان مرآت - نواب بزوی - دکتر ملکزاده - خواجوی - کاشف - دکتر طاهری - مزدهی - منصف - کفائی - ناصری - همراز - ایزدی - انبال - فروزی - ساکینیان و هتیا - سلطانی شیخ الاسلامی - دبستانی - نفا الاسلامی - مولوی - منعم سنگ - امدی - بختیار - دکتر شیخ - نوبخت - اعتبار - جرجانی - دهستانی - دکتر امیر اعلم - دکتر سنگ - ارکانی - طباطبائی دیا - امامی - شامبرودی - تربیت - قرشی - وهبری - میرزا طبیبان وکیلی - مجد شبانی - چشمبندی - بنکدار - حمزه ناش - ملک زاده آملی - دکتر ضیاء - محسن آقا مهدوی - انصافی - کازرونیان میرزا یانس - لیکرانی - دادور - انتشار - طهرانی - عربی - احتشامزاده - محمودی خراسانی - مرآت - قندیاری - دکتر بهرامی - قنوجی طهرانی - مقدم - حاج تقی آقا وهاجرزاده - چاپچی - حسینی میرزا دولتشاهی - آقا رضا مهدوی - یود سرتیب - جیلوی - دربانی - دشتی امیر ابراهیمی - محمود تائبی - محیط - سید کاظم بزوی - صداری - شیرازی - مؤید قوامی - دکتر احتشام - لاریجانی

خود نداشته باشد. میباید کسانی را که اطلاعات و مقام علمی آنها را کافی میدانند ریاست و معلمی این مدارس بگنارد لیکن انتصاب اینگونه اشخاص به آن مشاغل آنها را مشمول مقررات مواد پانزده - دوازده - سیزده - چهارده این قانون نخواهد نمود ماده هفتم - معلمین دانش سراها باید درموقع ورود بدرسه نمود کتبی بیاورند که پس از فراغ از تحصیل مدت پنج

سال پادریان مقرر بدست معلمی اشتغال روزند والا ازعهد مخارجی که دولت درباره آنها خود است برآیند

ماده هشتم - دولت مکلف است کسانرا که از دانش سراها فارغالتحصیل میشوند با رعایت شرایط مقرر در فقرات ۱ - ۲ - ۳ - ماده دوم قانون استخدام کتوری و ماده هفتم این قانون درسال تحصیلی به در مدارس یا حقوق بدست بگنارد در سال اول خدمت آنها عنوان آزمایش را خواهد داشت چنانچه وزارت معارف آنها را مستند شغل معلمی تشخیص ندهد میبواند سال بعد آنها را ازخدمت معلمی معاف نماید

ماده نهم - مدیرها و ناظمها و معشای مدارس از بین آموزگاران و دبیرانی که یکسال خدمت کرده باشند انتخاب میشوند ارتقای و ترفیع آنها مانند معلمین و معلمات است

ماده دهم هر يك از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر از حیث حقوق و سابقه خدمت به درجه تقسیم میشود مدت خدمت هر يك از درجات اول و دوم و سوم کمتر از دو سال و در درجه های بد کمتر از سه سال نخواهد بود ارتقاء از درجه بد درجه دیگر منوط به امتیاز و حسن خدمت است که تشخیص آن بر طبق نظامنامه مخصوص خواهد بود و همچنین تأهل در ارتقاء مستخدم از درجه بد درجه دیگر مؤثر است

ماده یازدهم - میزان مقرر درجه اول آموزگاران بموجب قانون درجه هم ساله معین میشود میزان مقرر درجه اول دبیران دو برابر میزان مذکور خواهد بود - مقرر درجه دیگر هر يك از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر مساوی خواهد بود یا مقرر درجه مادون اضافه خمس آن

بصره ۱ - رؤسا و استادان دانش سراهای عالی از حیث درجات و مقررات دیگر مانند سایر کارکنان دانشگاه مشمول قانون چادگاه خواهند بود

بصره ۲ - آموزگاران و دبیرانی که از محل اقامت اصلی خود بخارج فرستاده میشوند مادامیکه در آن محل بمانند میسند ممکن است تا دو متر مقرر خود را بعنوان مدد معاش اضافه دریافت دارند

ماده دوازدهم - وزارت معارف مجاز است که لیسانس های فنی دانش سراهای عالی را که مشمول قانون استخدام کتوری هستند و نیز اشخاصی را که دارای دیپلم کامل متوسطه یا بالاتر بوده و تا اول فروردین ماه سه سال در مدارس بشغل معلمی یا ناظمی یا مدیری مشغول بوده اند مشمول مقررات این قانون قرار داده و رتبه آنها را مطابق آخرین حقوق دریافتی تعیین نماید

ماده سیزدهم - از میان دبیران ممکن است اشخاصی را بخدمات اداری انتقال داد مشروط بر اینکه این امر با تهنهائی که قبلا سیرده اند مغایرت نداشته باشد و رتبه آنها بر طبق آخرین حقوق دریافتی تعیین میشود

ماده چهاردهم - مواد وصول قبل از قانون استخدام کتوری در مورد آموزگاران و دبیران مجری خواهد بود مواد ۷-۸-۹-۱۱-۱۲ و فصل سوم

ماده پانزدهم - آموزگاران و دبیران میتوانند با پنجاه سال عمر و هر قدر سابقه خدمت تقاضای تقاعد نمایند دولت نیز میتواند با واجد بودن شرط مذکور و حداقل بیست سال خدمت آتازا متقاعد سازد مابقی شرایط تقاعد آموزگاران و دبیران بر طبق فصل چهارم قانون استخدام کتوری با رعایت اصلاحاتی که در آن بعمل آمده خواهد بود باستثناء جزء (د) از ماده واحده اصلاحیه ماده (۴۲) قانون مذکور

ماده شانزدهم - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و موادی که با مدلول آن مغایرت دارد در باره آموزگاران و دبیران بی تأثیر است

ماده هفدهم - وزارت معارف برای اجرای این قانون نظامنامه های مخصوصی تدوین و پس از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بوقوع اجراء میگنارد

این قانون که مشتمل بر هفده ماده است در جلسه نوزدهم اسفندماه پانزدهم و سیزدهم و دوازده شمس بصوب مجلس شورای ملی رسید

قانون

اصلاح عبارتی ماده ۱ قانون تأمین مدعی به

(تصویب کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - عبارت (نهم خرداد ماه ۱۳۰۸) در ماده ۱۱ قانون تأمین مدعی به تصویب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۸ به عبارت (سرر یکم اردیبهشت ۱۳۰۸) تبدیل میشود

چون بموجب قانون ۲۲ مهرماه ۱۳۱۱ وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بوقوع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثنیا برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید علیهذا (قانون اصلاح عبارتی ماده ۱۱ قانون تأمین مدعی به) مشتمل بر یک ماده که در تاریخ شانزدهم اسفندماه یکهزار و سیزدهم و دوازده شمس بصوب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قبل اجراء است

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر